

ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ ДЛЯ ОЦІНКИ РИЗИКІВ У СЕЗОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

DICEMBRE 2021

A cura del Gruppo di lavoro di nomina ministeriale.

Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali
Ministero della Salute
Ministero delle politiche agricole, alimentari e forestali
INAIL
Gruppo di Lavoro del Piano Nazionale di Prevenzione Agricoltura

ЗБІР ОЛИВ

- Довідковий документ, що визначає **попереджувальні та захисні заходи для етапів робочого циклу/робіт** та визначених **ризиків**.
 - Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до **етапів робочого циклу/робіт** та ризиків, що дійсно присутні на підприємстві.
 - **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до ризиків, присутніх на підприємстві, та які не були розглянуті в цьому довідковому документі (або розглянуті частково, або не в повній мірі відповідують реальіям підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

Етапи робочого циклу/робіт

Ручний / механізований збір

- Розстигання парусини (необов'язковий етап)
- Переміщення контейнерів
- Способи **ручного збору** олив:
  - ЗРИБАННЯ: оливи зриваються з дерева безпосередньо руками та укладаються до кошиків або падають на парусину;
  - РОЗЧІСУВАННЯ: техніка з використанням знаряддя, що називається «гребінця», схожий на грабельки, за допомогою якого розчісуються гілки дерева, внаслідок чого оливи падають на парусину;
  - ТРЯСІННЯ: за допомогою довгих жердів трясуть гілки дерева, внаслідок чого оливи падають на парусину;
  - ПІДБИРАННЯ: збір олив, що опалилися на землю.
- Способи **механізованого збору** олив:
  - ЗБИВАННЯ: здійснюється за допомогою довгого струшувача, яку тримає в руках оператор, або під'єднаного до трактору або іншої самохідної машини, на кінці якої передбачені гребінці, що гойдаються або вібрують. Відрив олив здійснюється внаслідок безпосередньої дії гребінців на гілки;
  - ТРЯСІННЯ: здійснюється за допомогою портативних машин, самохідних або під'єднаних до трактору, що провокують відрив олив в результаті розгойдування гілок віброуючими елементами, що можуть бути обладнані «парасолькою-струшувачем»;
  - ПІДМІТАННЯ: здійснюється за допомогою машин, що збирають оливи, що впали на землю, за допомогою щіток.

Форма видачі зібраного продукту

- Завантаження контейнерів на причеп та транспортування трактором.

Розстигання парусини

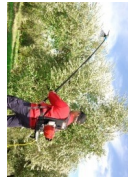

Механізоване збивання за допомогою портативного струшувача

Робоче знаряддя

- Струшувачі
- Контейнери (ящики, відра, кошики тощо).
- Гребінці
- Причепи
- Драбини
- Вібратори
- Щітки
- Парусина
- Трактор

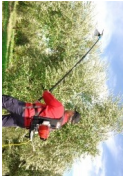

Струшувач, під'єднаний до трактору

		Попереджувальні та захисні заходи (1)		
Небезпеки	Ризики			
Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя	Ковзання, спотикання	О/П: Перевірка використання належного закритого спецвзуття з протиковзкою підошвою.		
Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя	Контакт з рослинами	ЗІЗ: Захисні окуляри під час виконання робіт зі зривання та ручного розчісування.		
Несприятливі погодні умови	Вплив жару, холоду, дощу, вітру, сонячної радіації	<p>О/П 1: Перевірка використання належного робочого одягу, відповідно до погодних умов (наприклад, головного убору, водонепроникного плащу, одягу з дихаючих тканин).</p> <p>О/П 2: Перевірка в належних місцях відпочинку (наприклад, в тіні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідиною для підтримання належного зволоження.</p> <p>Т: Вибір на користь машин з низьким рівнем шуму.</p> <p>О/П: Віддалення джерела шуму (компресора, силової установки тощо) від ділянки проведення робіт, де це можливо.</p> <p>І/І: Інструктаж та інформування згідно довідкового документу «Інструктаж та інформування щодо ризиків шуму».</p>		
		Вид машини	Подальші попереджувальні та захисні заходи (1)	
		Портативні струшувачі з електричним двигуном, що живиться від акумулятора		Не передбачені.
		Портативні струшувачі з двигуном внутрішнього згоряння		
		Портативні струшувачі з електричним двигуном, що живиться від силової установки		ЗІЗ: Засоби для захисту слуху, при забезпеченні пояснення принципів застосування. МО: Медичний огляд.
		Пневматичні портативні струшувачі, що під'єднані до компресора, який приводиться до руху двигуном внутрішнього згоряння		
		Пневматичні портативні струшувачі, що під'єднані до компресора, який приводиться до руху трактором		
Фізичні агенти	Вплив шуму при використанні машин для збору			

Небезпеки	Ризики	Попереджувальні та захисні заходи (1)			
<p>Фізичні агенти</p> <p>Вплив шуму при використанні машин для збору</p>		Вид машини	Попереджувальні та захисні заходи (1)		Подальші попереджувальні та захисні заходи (1)
		<p>Струшувачі, під'єднані до трактору або інших самохідних машин</p> <p>Портативні вібратори з двигуном внутрішнього згоряння</p> <p>Самохідні вібратори або вібратори, під'єднані до трактора</p> <p>Ціпки</p>	 	<p>З13: Засоби для захисту слуху, при забезпеченні пояснення принципів застосування. МО: Медичний огляд.</p>	
<p>Фізичні агенти</p> <p>Вплив вібрації на систему «рука – плече» або на все тіло під час використання машин для збору</p>	<p>Т 1: Використання тракторів або самохідних машин, обладнаних сидіннями з ефективним гасінням вібрації. О/П: Налаштування, де це можливо, засобу для регулювання сидіння в залежності від маси та зросту оператора. Т 2: Вибір на користь машин з низьким рівнем вібрації. Т 3: Зменшення до мінімуму плечевого важеля при використанні портативних машин. І/І: Інструктаж та інформування згідно довідкового «Інструктаж та інформування щодо ризиків вібрації».</p> <p>Вид машини</p> <p>Портативні струшувачі з електричним двигуном, що живиться від акумулятора</p> <p>Портативні струшувачі з двигуном внутрішнього згоряння</p>	<p>Подальші попереджувальні та захисні заходи (1)</p> <p>З13: Рухавці для захисту від вібрації (з урахуванням інформації, доступної в базах даних Національного Інституту Страхування від нещасних випадків на виробництві або Регіонів, або Інформації, наданої виробником машини). МО: Медичний огляд.</p>			

Небезпеки	Ризики	Попереджувальні та захисні заходи (1)		
<p>Фізичні агенти</p> <p>Вплив вібрації на систему «рука – плече» або на все тіло під час використання машин для збору</p>		Вид машини		Подальші попереджувальні та захисні заходи (1)
		<p>Портативні струшувачі з електричним двигуном, що живиться від силової установки</p>		<p>ЗІЗ: Рукавиці для захисту від вібрації (з урахуванням інформації, доступної в базах даних Національного Інституту Страхування від нещасних випадків на виробництві або Регіонів, або інформації, наданої виробником машини).</p> <p>МО: Медичний огляд.</p>
		<p>Пневматичні портативні струшувачі, що під'єднані до компресора, який приводиться до руху двигуном внутрішнього згоряння</p>		
		<p>Пневматичні портативні струшувачі, що під'єднані до компресора, який приводиться до руху трактором</p>		
		<p>Портативні вібратори з двигуном внутрішнього згоряння</p>		
		<p>Струшувачі, під'єднані до трактору або інших самохідних машин</p>		
<p>Самохідні вібратори або вібратори, під'єднані до трактора</p>		<p>МО: Медичний огляд.</p>		
		<p>Щітки</p> 		

Небезпеки	Ризики	Попереджувальні та захисні заходи (1)
Робоче знаряддя	Ризики електричної, механічної природі та інші ризики	<p>Стосовно правил безпеки під час роботи з трактором рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом «Трактор».</p> <p>Стосовно правил безпеки під час роботи з іншими машинами, що присутні на ринку, або введеними в експлуатацію після 21 вересня 1996 р., радимо ознайомитися з декларацією відповідності ЄС, маркуванням ЄС та Інструкціям з експлуатації.</p> <p>Стосовно машин, випущених в продаж до 21 вересня 1996 р., роботодавець має гарантувати додержання вимог безпеки, передбачених в Додатку V Законодавчого Декрету 81/2008 зі змінами та доповненнями та надати Інструкції з використання.</p>
Використання драбини	Падіння з висоти	<p>Стосовно правил безпеки під час роботи з драбиною, рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом «Переносна драбина».</p>
Робота поблизу електричних ліній	Ураження електричним струмом	<p>О/П: Стосовно небезпечних відстаней від устаткування, що містить провідники електричних ліній (3 м для напруги до 1 кВт, 3,5 м для напруги в діапазоні 1 кВт - 30 кВт, 5 м для напруги в діапазоні 30 кВт – 132 кВт та 7 м для напруги, що перевищує 132 кВт).</p>
Переміщення сільськогосподарських машин	Перешкоди машина-людина	<p>О/П 1: Робочі Інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перешкод під час операцій із завантаження.</p> <p>О/П 2: Робочі Інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перевезення людей на причепі.</p> <p>Т 1: Використання гребінців з ергономічною ручкою та невеликою вагою.</p> <p>Т 2: Використання контейнерів (ящиків, відер, кошиків тощо) зі зручною ручкою.</p> <p>О/П 1: Перенесення вантажів більшим числом робітників, якщо вантаж перевищує 20 кг для чоловіків та 15 кг для жінок. Для робітників віком від 18 до 45 років вищевказана вага відповідає 25 кг для чоловіків та 20 кг для жінок.</p> <p>О/П 2: Використання завантажувального майданчику та знаряддя висотою нижче, ніж рівень плечей.</p> <p>О/П 3: Скорочення шляху ручного перенесення ящиків.</p> <p>О/П 4: Наложний робочий графік з достатніми перервами на відпочинок та/чи</p> <p>О/П 5: Чергування різних видів робіт (чергування збору з іншими роботами)</p> <p>I/I/N: Інструктаж, інформування та навчання згідно Довідкового документу «Інструктаж, інформування та навчання щодо ризиків при ручному переміщенні вантажів».</p> <p>МО: Медичний огляд.</p>
Ручне переміщення вантажів.	Незручні пози. Монотонні рухи. Підняття та переміщення вантажів	
Небезпечні речовини: хімічні агенти	Вплив фітосанітарних продуктів	<p>О/П: Дотримання терміну придатності, вказаного на етикетці фітосанітарних продуктів.</p>
Біологічні агенти	Ризик зараження правцем, укусів комах	<p>О/П 1: Перевірка наявності щеплення проти правцю.</p> <p>О/П 2: Вживання належних заходів першої допомоги.</p>
Роботи у відлюдних місцях, поза територією сільськогосподарського підприємства	Затримка у наданні першої допомоги	<p>О/П 1: Наявність медичної аптечки поблизу ділянки збору врожаю.</p> <p>О/П 2: Наявність належного засобу комунікації поблизу ділянки збору врожаю для оперативного зв'язку з службою надзвичайних ситуацій при Національній службі охорони здоров'я.</p>

(1): О/П (організаційні/процедурні заходи), Т (технічні заходи), I/I/N (інструктаж/інформування), I/I/N (інструктаж/інформування/навчання), МО (медичний огляд), ЗІЗ (засоби індивідуального захисту).

РУЧНИЙ ЗБІР ВИНОГРАДУ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ВИНА

- Довідковий документ, що визначає **попереджувальні та захисні заходи** для **етапів робочого циклу/робіт** та визначених **ризиків**.
- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до **етапів робочого циклу/робіт** та ризиків, що дійсно присутні на підприємстві.
- **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до ризиків, присутніх на підприємстві, та які не були розглянуті в цьому довідковому документі (або розглянуті частково, або не в повній мірі відповідають реаліям підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

Етапи робочого циклу/робіт

- **Збір винограду.**
Грона винограду зрізуються спеціальними ножицями та вкладаються у контейнери (ящики, відра, кошики), які переносяться на кілька метрів і виставляються в рядок під виноградними лозами, які ще не були оброблені.
- **Форма видачі зібраного продукту.**
Після того, як контейнери будуть наповнені, вони завантажуються на причеп або висипаються безпосередньо на причеп (оснащений кузовом або ковшем), далі зібраний виноград транспортується трактором.

Ручний збір винограду для виробництва вина

Робоче знаряддя

- Ящики, відра, кошики
- Кузов або ківш
- Ножиці
- Причеп
- Трактор

Ящик

Ножиці

Відро

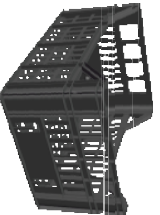

Небезпеки	Ризики	Попереджувальні та захисні заходи (1)
Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя	Ковзання, спотикання	О/П: Перевірка використання належного закритого спецвзуття з протиковзкою підшвою.
Несприятливі погодні умови	Вплив жару, холоду, дощу, вітру, сонячної радіації	О/П 1: Перевірка використання належного робочого одягу, відповідно до погодних умов (наприклад, головного убору, водонепроникного плащу, одягу з дихаючих тканин). О/П 2: Перевіря в належних місцях відпочинку (наприклад, в тіні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідиною для підтримання належного зволоження.
Робоче знаряддя	Поранення ножицями	Т: Використання ножиць із закрутленими краями, які необхідно класти у спеціальній чохол під час перенесення ящиків/відер/кошиків та під час переміщення робітника. О/П: Робочі інструкції для запобігання ризику порізів. ЗІЗ: Рукavicьки захисні від порізів.
Робоче знаряддя	Ризики електричної, механічної природі та інші ризики	Стосовно правил безпеки під час роботи з трактором рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом «Трактор».
Переміщення сільськогосподарських машин	Перешкоди машина-людина	О/П 1: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перешкод під час операцій із завантаження. О/П 2: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перевезення людей на причепі. Т 1: Використання зручних ножиць з ергономічною формою ручок для зменшення напруження на пальці. Т 2: Використання контейнерів (ящиків, відер, кошиків тощо) зі зручною ручкою. О/П 1: Перенесення вантажів більшим числом робітників, якщо вантаж перевищує 20 кг для чоловіків та 15 кг для жінок. Для робітників віком від 18 до 45 років вищевказана вага відповідає 25 кг для чоловіків та 20 кг для жінок. О/П 2: Використання завантажувального майданчику та знаряддя висотою нижче, ніж рівень плечей. О/П 3: Скорочення шляху ручного перенесення ящиків. О/П 4: Належний робочий графік з достатніми перервами на відпочинок та/чи О/П 5: Чергування різних видів робіт (чергування збору з іншими роботами). І/І: Інструктаж та інформування згідно довідкового документу «Інструктаж та інформування щодо ризиків при ручному переміщенні вантажів». МО: Медичний огляд.
Ручне переміщення вантажів.	Незручні пози. Монотонні рухи. Підняття та переміщення вантажів	
Небезпечні речовини: хімічні агенти	Вплив фітосанітарних продуктів	О/П: Дотримання терміну придатності, вказаного на етикетці фітосанітарних продуктів.
Біологічні агенти	Ризик зараження правцем та укусів комах	О/П 1: Перевірка наявності щеплення проти правцю. О/П 2: Вживання належних заходів першої допомоги.
Роботи у відлюдних місцях, поза територією сільськогосподарського підприємства	Затримка у наданні першої допомоги	О/П 1: Наявність медичної аптечки поблизу ділянки збору врожаю. О/П 2: Наявність належного засобу комунікації поблизу ділянки збору врожаю для оперативного зв'язку з службою надзвичайних ситуацій при Національній службі охорони здоров'я.

(1): О/П (організаційні/процедурні заходи), Т (технічні заходи), І/І (інструктаж/інформування), І/І/(інструктаж/інформування), МО (медичний огляд), ЗІЗ (засоби індивідуального захисту).

ЗБІР СТОЛОВОГО ВИНОГРАДУ

- Довідковий документ, що визначає **попереджувальні та захисні заходи для етапів робочого циклу/робіт** та визначених **ризиків**.
- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до **етапів робочого циклу/робіт** та ризиків, що дійсно присутні на підприємстві.
- **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до ризиків, присутніх на підприємстві, та які не були розглянуті в цьому довідковому документі (або розглянуті частково, або не в повній мірі відповідають реаліям підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

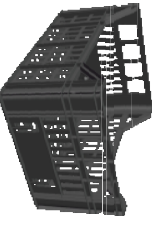

Етапи робочого циклу/робіт		Робоче знаряддя
<ul style="list-style-type: none"> • Збір винограду. Грона винограду зрізуються ножицями та вкладаються у контейнери безпосередньо на полі. Ящики, до яких вкладається виноград, як правило, розташовані на столах, які час від часу піднімаються та переносяться на декілька метрів до нової лози в ряді, яка ще не була оброблена. Замість столів можуть також використовуватись тачки. • Форма видачі зібраного продукту. Коли ящики будуть наповнені, робітники ставлять їх по краях рядків, після чого вони вкладаються на причеп та транспортуються трактором.	 <p>Збір столового винограду</p> <p>Укладання винограду до ящика</p> <p>Перенесення ящика</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Столи • Тачки • Ящики • Ножиці • Причеп • Трактор <p>Стол</p> <p>Ящик</p> <p>Ножиці</p>

Попереджувальні та захисні заходи (1)		
Небезпеки	Ризики	
Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя	Ковзання, спотикання	О/П : Перевірка використання належного закритого спецвзуття з протиковзакою підшоивою.
Несприятливі погодні умови	Вплив жару, холоду, дощу, вітру, сонячної радіації	О/П 1: Перевірка використання належного робочого одягу, відповідно до погодних умов (наприклад, головного убору, водонепроникного плащу, одягу з дихаючих тканин). О/П 2: Перевіра в належних місцях відпочинку (наприклад, в тіні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідиною для підтримання належного зволоження.
Робоче знаряддя	Поранення ножицями	Т: Використання ножиць із закругленими краями, які необхідно класти у спеціальний чохол під час перенесення ящиків та під час переміщення. О/П: Робочі інструкції для запобігання ризику порізів. ЗІЗ: Рукavicки захисні від порізів.
Робоче знаряддя	Ризики електричної, механічної природі та інші ризики	Стосовно правил безпеки під час роботи з трактором рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом « Трактор ».
Переміщення сільськогосподарських машин	Перешкоди машина-людина	О/П 1: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перешкод під час операцій із завантаження. О/П 2: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перевезення людей на причепі. Т 1: Використання зручних ножиць з ергономічною формою ручок для зменшення напруження на пальці. Т 2: Використання кошків та/чи ящиків із зручними ручками О/П 1: Перенесення вантажів більшим числом робітників, якщо вантаж перевищує 20 кг для чоловіків та 15 кг для жінок. Для робітників віком від 18 до 45 років вивезена вага відповідає 25 кг для чоловіків та 20 кг для жінок. О/П 2: Використання завантажувального майданчику та знаряддя висотою нижче, ніж рівень плечей. О/П 3: Скорочення шляху ручного перенесення ящиків. О/П 4: Належний робочий графік з достатніми перервами на відпочинок та/чи О/П 5: Чергування різних видів робіт (чергування збору з іншими роботами) І/Т: Інструктаж та інформування згідно довідкового документу « Інструктаж та інформування щодо ризиків при ручному переміщенні вантажів ». МО: Медичний огляд.
Небезпечні речовини: хімічні агенти	Вплив фітосанітарних продуктів	О/П: Дотримання терміну придатності, вказаного на етикетці фітосанітарних продуктів.
Біологічні агенти	Ризик зараження правцем та укусів комах	О/П 1: Перевірка наявності щеплення проти правцю. О/П 2: Вживання належних заходів першої допомоги.
Роботи у відлюдних місцях, поза територією сільськогосподарського підприємства	Затримка у наданні першої допомоги	О/П 1: Наявність медичної аптечки поблизу ділянки збору врожаю. О/П 2: Наявність належного засобу комунікації поблизу ділянки збору врожаю для оперативного зв'язку з службою надзвичайних ситуацій при Національній службі охорони здоров'я.

(1): О/П (організаційні/процедурні заходи), Т (технічні заходи), І/Т (інструктаж/інформування), І/І (інструктаж/інформування), МО (медичний огляд), ЗІЗ (засоби індивідуального захисту).

РУЧНИЙ ЗБІР АПЕЛЬСИНІВ, КЛЕМЕНТИНІВ, МАНДАРИНІВ ТА ЛИМОНІВ

- Довідковий документ, що визначає **попереджувальні та захисні заходи** для **етапів робочого циклу/робіт** та визначених **ризиків**.
- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до **етапів робочого циклу/робіт** та ризиків, що дійсно присутні на підприємстві.
- **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до ризиків, присутніх на підприємстві, та які не були розглянуті в цьому довідковому документі (або розглянуті частково, або не в повній мірі відповідають реальним підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

Етапи робочого циклу/робіт		Робоче знаряддя	
<ul style="list-style-type: none"> • Ручний збір Збір здійснюється стоячи на землі, або з переносної драбини, відриваючи ніжку плоду руками або зрізуючи ножицями, або шляхом збирання фруктів, що впали на розкладену на землі сітку. • Форма видачі зібраного продукту Зібрані плоди поміщаються спершу до невеликих контейнерів (кошики, відра, плетені кошики тощо), після чого ящики завантажуються на причеп або транспортуються трактором. 	 <p>Збір фруктів, стоячи на землі</p> <p>Збір фруктів з землі</p> <p>Переміщення ящиків</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ящики • Контейнери невеликих розмірів (наприклад, плетені кошики, відра, кошики) • Ножиці • Причеп • Переносна драбина • Трактор <p>Ножиці</p> <p>Відро</p> <p>Ящик</p> <p>Переносна драбина</p>	<p>Попереджувальні та захисні заходи (1)</p> <p>О/П: Перевірка використання належного закритого спецвузгтя з протиковзкою підшовою.</p> <p>ЗІЗ: Захисні окуляри при зборі між гілками.</p>
<p>Небезпеки</p> <p>Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя</p>	<p>Ризики</p> <p>Ковзання, спотикання</p>		
<p>Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя</p>	<p>Контакт з рослинами</p>		

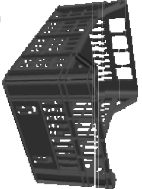

Попереджувальні та захисні заходи (1)		
Небезпеки	Ризики	
Несприятливі погодні умови	Вплив жару, холоду, дощу, вітру, сонячної радіації	О/П 1: Перевірка використання належного робочого одягу, відповідно до погодних умов (наприклад, головного убору, водонепроникного плащу, одягу з дихаючих тканин). О/П 2: Перевіри в належних місцях відпочинку (наприклад, в тіні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідною для підтримання належного зволоження.
Робоче знаряддя	Поранення ножицями	Т: Використання ножиць із закрутленими краями, які необхідно класти у спеціальний чохол під час перенесення ящиків/відер/кошиків та під час переміщення. О/П: Робочі інструкції для запобігання ризику порізів. ЗІЗ: Рукавички захисні від порізів.
Робоче знаряддя	Ризики електричної, механічної природі та інші ризики	Стосовно правил безпеки під час роботи з трактором рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом « Трактор ».
Пересування машин	Перешкоди машині-людина	О/П 1: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перешкод під час операцій із завантаження. О/П 2: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перевезення людей на причепі.
Використання драбини	Падіння з висоти	Стосовно правил безпеки під час роботи з драбиною, рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом « Переносна драбина ».
Ручне переміщення вантажів.	Незручні пози, Монотонні рухи, Підняття та переміщення вантажів	Т 1: Використання зручних ножиць з ергономічною формою ручок для зменшення напруження на пальці. Т 2: Використання контейнерів та/чи ящиків із зручними ручками. О/П 1: Перенесення вантажів більшим числом робітників, якщо вантаж перевищує 20 кг для чоловіків та 15 кг для жінок. Для робітників віком від 18 до 45 років вищевказана вага відповідає 25 кг для чоловіків та 20 кг для жінок. О/П 2: Підняття вантажу висотою нижче, ніж рівень плечей. О/П 3: Скорочення шляху ручного перенесення ящиків. О/П 4: Належний робочий графік з достатніми перервами на відпочинок та/чи О/П 5: Чергування різних видів робіт (чергування збору з іншими роботами). І/І: Інструктаж та інформування згідно довідкового документа « Інструктаж та інформування щодо ризиків при ручному переміщенні вантажів ». МО: Медичний огляд.
Небезпечні речовини: хімічні агенти	Вплив фітосанітарних продуктів	О/П: Дотримання терміну придатності, вказаного на етикетці фітосанітарних продуктів.
Біологічні агенти	Ризик зараження правцем та укусів комах	Т: Перевірка наявності щеплення проти правцю. О/П: Вживання належних заходів першої допомоги.
Роботи у відлюдних місцях, поза територією сільськогосподарського підприємства	Затримка у наданні першої допомоги	О/П 1: Наявність медичної аптечки поблизу ділянки збору врожаю. О/П 2: Наявність належного засобу комунікації поблизу ділянки збору врожаю для оперативного зв'язку з службою надзвичайних ситуацій при Національній службі охорони здоров'я.

(1): О/П (організаційні/процедурні заходи), Т (технічні заходи), І/І (інструктаж/інформування), І/І/(інструктаж/інформування), МО (медичний огляд), ЗІЗ (засоби індивідуального захисту).

РУЧНИЙ ЗБІР ФЕНХЕЛЮ

- Довідковий документ, що визначає **попереджувальні та захисні заходи для етапів робочого циклу/робіт** та визначених **ризиків**.
- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до **етапів робочого циклу/робіт** та ризиків, що дійсно присутні на підприємстві.
- **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до ризиків, присутніх на підприємстві, та які не були розглянуті в цьому довідковому документі (або розглянуті частково, або не в повній мірі відповідно до реалій підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

Етапи робочого циклу/робіт		Робоче знаряддя	
<ul style="list-style-type: none"> • Збір • Виривання рослин рукою та відрізання кореню або відрізання безпосередньо на рівні стебла за допомогою ножа з квадратним кінчиком леза, залишаючи корінь у землі. • Укладання в контейнери, які можуть стояти на таці, що робітник має переміщати між рядками до повного наповнення. • Форма видачі зібраного продукту. • Укладання зібраних плодів (наплавбрикат, який необхідно обробити на складі), або, як альтернатива, • Чищення та укладання продукту. На полі плоди очищаються від верхнього листа та зрізується верхня частина. Підготовлені таким чином плоди укладаються в ящики (одним або подвійним шаром). Ящики, в свою чергу, ставляться на причеп та транспортуються трактором, так само, як і лотки. 	 <p>Продукт, який необхідно зібрати</p> <p>Продукт, який необхідно очистити</p> <p>Очищений продукт</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Лоток • Тачка • Ящики, відра • Ніж • Причеп • Трактор 	 <p>Лоток</p> <p>Ящик</p> <p>Ніж</p>
Небезпеки	Ризики	Попереджувальні та захисні заходи (1)	
Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя	Ковзання, спотикання	<p>О/П 1: Перевірка використання належного закритого спецзв'язки з протиковзакою підшвою.</p> <p>О/П 2: Не зашаршені проходи та проїзди.</p>	
Несприятливі погодні умови	Вплив жару, холоду, дощу, вітру, сонячної радіації	<p>О/П 1: Перевірка використання належного робочого одягу, відповідно до погодних умов (наприклад, головного убору, водонепроникного плащу, одягу з дихаючих тканин).</p> <p>О/П 2: Перерви в належах місцях відпочинку (наприклад, в тіні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідиною для підтримання належного зволоження.</p>	

Небезпеки	Ризики	Попереджувальні та захисні заходи (1)
Робоче знаряддя	Поранення ножем	<p>О/П: Використання відповідного чохла для вкладання ножів під час перенесення ящиків/кошиків та під час переміщення.</p> <p>ЗІЗ: Рукavicьки захисні від порізів.</p>
Робоче знаряддя	Ризики електричної, механічної природі та інші ризики	<p>Стосовно правил безпеки під час роботи з трактором рекомендуємо ознайомитися з довідковою карткою «Трактор».</p>
Переміщення сільськогосподарських машин	Перешкоди машина-людина	<p>О/П 1: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перешкод під час операцій із завантаження.</p> <p>О/П 2: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перевезення людей на причепі.</p> <p>Т 1: Використання тачки для запобігання підняття та транспортуванню відрів/ящика під час збору.</p> <p>Т 2: Використання кошиків та/чи ящиків із зручними ручками.</p> <p>О/П 1: Перенесення вантажів більшим числом робітників, якщо вантаж перевищує 20 кг для чоловіків та 15 кг для жінок. Для робітників віком від 18 до 45 років вищевказана вага відповідає 25 кг для чоловіків та 20 кг для жінок.</p> <p>О/П 2: Використання завантажувального майданчику та знаряддя висотою нижче, ніж рівень плечей.</p> <p>О/П 3: Скорочення шляху ручного перенесення ящиків.</p> <p>О/П 4: Належний робочий графік з достатніми перервами на відпочинок та/чи</p> <p>О/П 5: Чергування різних видів робіт (чергування збору з іншими роботами)</p> <p>І/Т: Інструктаж та інформування згідно довідкового документу «Інструктаж та інформування щодо ризиків при ручному переміщенні вантажів».</p> <p>МО: Медичний огляд.</p>
<p>Ручне переміщення вантажів.</p> <p>Небезпечні речовини: хімічні агенти</p>	<p>Незручні пози. Монотонні рухи. Підняття та переміщення вантажів</p> <p>Вплив фітосанітарних продуктів</p>	<p>О/П: Дотримання терміну придатності, вказаного на етикетці фітосанітарних продуктів.</p>
<p>Біологічні агенти</p> <p>Роботи у відлюдних місцях, поза територією сільськогосподарського підприємства</p>	<p>Ризик зараження правцем та укусів комах</p> <p>Затримка у наданні першої допомоги</p>	<p>О/П 1: Перевірка наявності щеплення проти правця.</p> <p>О/П 2: Вживання належних заходів першої допомоги.</p> <p>О/П 1: Наявність медичної аптечки поблизу ділянки збору врожаю.</p> <p>О/П 2: Наявність належного засобу комунікації поблизу ділянки збору врожаю для оперативного зв'язку з службою надзвичайних ситуацій при Національній службі охорони здоров'я.</p>

(1): О/П (організаційні/процедурні заходи), Т (технічні заходи), І/Т (інструктаж/інформування), І/І (інструктаж/інформування), МО (медичний огляд), ЗІЗ (засоби індивідуального захисту).

ЗБІР СУНИЦІ В ТУНЕЛІ

- Довідковий документ, що визначає **попереджувальні та захисні заходи для етапів робочого циклу/робіт** та визначених **ризиків**.
- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до **етапів робочого циклу/робіт** та ризиків, що дійсно присутні на підприємстві.
- **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до ризиків, присутніх на підприємстві, та які не були розглянуті в цьому довідковому документі (або розглянуті частково, або не в повній мірі відповідають реаліям підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

Етапи робочого циклу/робіт		Робоче знаряддя
<ul style="list-style-type: none"> • Ручний збір суниць з використанням контейнеру для ящиків, до якого поміщаються один на інший два ящики. • Перенесення з теплиці назовні робітником після того, як ящики будуть наповнені. <p>Форма видачі зібраного продукту: Винесені з тунелю, ящики поміщаються на причеп та транспортуються трактором.</p>	 <p style="text-align: center;">Збір суниць</p> <p style="text-align: center;">Переміщення ящиків</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ящики • Кошки з пластику • Контейнер для ящиків • Трактор • Причеп <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>Ящики</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Кошик з пластику</p> </div> </div>

Небезпеки	Ризики	Попереджувальні та захисні заходи (1)
Роботи, що здійснюються в тунелі	Ковзання, спотикання	<p>О/П 1: Перевірка використання закритого взуття або взуття з фіксацією на кісточці та протиковзакою підшвою.</p> <p>О/П 2: Не захарашені проходи та проїзди.</p>
Несприятливі погодні умови	Мікроклімат в тунелях/теплицях	<p>Т: Провітрювання тунелів/теплиць за допомогою отворів змінного розміру, пропорційно до розмірів (отвори розміром щонайменше 10% від площі насаджень в тунелі/теплиці).</p> <p>О/П 1: В літній період здійснення збору в найбільш прохолодні години.</p> <p>О/П 2: Перевіри в належних місцях відпочинку (наприклад, в тні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідиною для підтримання належного зволоження.</p> <p>О/П 3: Перевірка використання належного одягу з дихаючих тканин.</p>

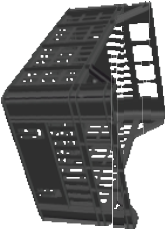

Несприятливі погодні умови	Вплив жару, холоду, дощу, вітру, сонячної радіації зовні тунелю/теглици	О/П: Перевірка використання належного робочого одягу, відповідно до погодних умов (наприклад, головного убору, водонепроникного плащу, одягу з дихаючих тканин).
Ручне переміщення вантажів.	Незручні пози Моногонні рухи Підняття та переміщення вантажів	Т: Використання візка для запобігання підняття та транспортуванню ящика під час збору. О/П 1: Використання завантажувального майданчику та знаряддя висотою нижче, ніж рівень плечей. О/П 2: Чергування різних видів робіт (чергування збору з іншими роботами) та/чи О/П 3: Належний робочий графік з достатніми перервами на відпочинок. І/Т: Спеціальний інструктаж та інформування згідно довідкового документу « Інструктаж та інформування щодо ризиків при ручному переміщенні вантажів ». МО: Медичний огляд.
Робоче знаряддя	Ризики електричної, механічної природі та інші ризики	Стосовно правил безпеки під час роботи з трактором рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом « Трактор ».
Переміщення сільськогосподарських машин	Перешкоди машина-людина	О/П 1: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перешкод під час операцій із завантаження. О/П 2: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перевезення людей на причепі.
Небезпечні речовини: Хімічні агенти	Вплив фітосанітарних продуктів	О/П: Дотримання терміну придатності, вказаного на етикетці фітосанітарних продуктів.
Біологічні агенти	Ризик зараження правцем та укусів комах	О/П 1: Перевірка наявності щеплення проти правцю. О/П 2: Вживання належних заходів першої допомоги.
Роботи у відлюдних місцях, поза територією сільськогосподарського підприємства	Затримка у наданні першої допомоги	О/П 1: Наявність медичної аптечки поблизу ділянки збору врожаю. О/П 2: Наявність належного засобу комунікації поблизу ділянки збору врожаю для оперативного зв'язку з службою надзвичайних ситуацій при Національній службі охорони здоров'я.

(1): О/П (організаційні/процедурні заходи), Т (технічні заходи), І/І (інструктаж/інформування), І/І/(інструктаж/інформування), МО (медичний огляд), ЗІЗ (засоби індивідуального захисту).

ЗБІР КУЩОВОГО САЛАТУ

Збір під відкритим небом або тунелі/теплиці

- Довідковий документ, що визначає **попереджувальні та захисні заходи** для **етапів робочого циклу/робіт** та визначених **ризиків**.
- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до **етапів робочого циклу/робіт** та **ризиків**,
- що дійсно присутні на підприємстві.
- **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до ризиків, присутніх на підприємстві, та які не були розглянуті в цьому довідковому документі (або розглянуті частково, або не в повній мірі відповідають реальним підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

Етапи робочого циклу /робіт		Робоче знаряддя	
<ul style="list-style-type: none"> • Збір продукту здійснюється руками, в нахиленому положенні, за допомогою ножа, з чистим продукту на місці. • Форма видачі зібраного продукту. Кущі вкладаються до ящиків, що перевозяться тачкою або іншим засобом до ділянки завантаження, де вони вкладаються на піддон. Після цього піддон поміщається на причеп та перевозиться трактором. 		<ul style="list-style-type: none"> • Тачка • Ящики • Ніж • Піддон • Причеп • Трактор 	
<p style="text-align: center;">Збір салату та підготовка ящиків[X1]</p> <p style="text-align: center;">[X2]</p>	 <p style="text-align: center;">Ящик</p> <p style="text-align: center;">Ніж</p>	Попереджувальні та захисні заходи (1)	
Небезпеки	Ризики		
Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя	Ковзання, спотикання	<p>О/П 1: Перевірка використання закритого взуття або принайміні взуття з фіксацією на кісточці та протиковзкою підшовою. О/П 2: Не захарашені проходи та проїзди.</p>	

Попереджувальні та захисні заходи (1)		
Небезпеки	Ризики	
Несприятливі погодні умови	Мікроклімат в тунелі/теплиці	<p>Т: Провітрювання тунелів/теплиць за допомогою отворів змінного розміру, пропорційно до розмірів (отвори розміром щонайменше 10% від площі насаджень в тунелі/теплиці).</p> <p>О/П 1: В літній період здійснення збору в найбільш прохолодні години.</p> <p>О/П 2: Перерви в належних місцях відпочинку (наприклад, в тні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідкістю для підтримання належного зволоження.</p> <p>О/П 3: Перевірка використання належного одягу з дихаючих тканин.</p>
Несприятливі погодні умови	Вплив жару, холоду, дощу, вітру, сонячної радіації зовні тунелю/теплиці	<p>О/П 1: Перевірка використання належного робочого одягу, відповідно до погодних умов (наприклад, головного убору, водонепроникного плащу, одягу з дихаючих тканин).</p> <p>О/П 2: Перерви в належних місцях відпочинку (наприклад, в тні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідкістю для підтримання належного зволоження.</p>
Робоче знаряддя	Поранення ножем	<p>Т: Використання ножів з закругленим кінчиком леза, який необхідно класти у спеціальній чохол під час перенесення ящиків/кошиків та під час переміщення.</p> <p>ЗІЗ: Рукavicьки захисні від порізів. [ХЗ]</p>
Робоче знаряддя	Ризики електричної, механічної природи та інші ризики	<p>Стосовно правил безпеки під час роботи з трактором рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом «Трактор».</p>
Переміщення сільськогосподарських машин	Перешкоди машина-людина	<p>О/П 1: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перешкод під час операцій із завантаження.</p> <p>О/П 3: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перевезення людей на причепі.</p>
Ручне переміщення вантажів.	Незручні пози Монотонні рухи Підняття та переміщення вантажів	<p>Т: Використання тачки для запобігання підняття відря/ящика під час збору та ручного транспортування до пункту здачі продукції.</p> <p>О/П 1: Використання завантажувального майданчику та знаряддя висотою нижче, ніж рівень плечей.</p> <p>О/П 2: Належний робочий графік з достатніми перервами на відпочинок та/чи</p> <p>О/П 3: Чергування різних видів робіт (чергування збору з іншими роботами).</p> <p>І/І: Інструктаж та інформування згідно довідкового документу «Інструктаж та інформування щодо ризиків при переміщенні МН: Медичний огляд».</p>
Небезпечні речовини: Хімічні агенти	Вплив фітосанітарних продуктів	<p>О/П: Дотримання терміну придатності, вказаного на етикетці фітосанітарних продуктів.</p>
Біологічні агенти	Ризик зараження правцем та укусів комах	<p>О/П 1: Перевірка наявності щеплення проти правцю.</p> <p>О/П 2: Вживання належних заходів першої допомоги.</p>
Роботи у відлюдних місцях, поза територією сільськогосподарського підприємства	Затримка у наданні першої допомоги	<p>О/П 1: Наявність медичної аптечки поблизу ділянки збору врожаю.</p> <p>О/П 2: Наявність належного засобу комунікації поблизу ділянки збору врожаю для оперативного зв'язку з службою надзвичайних ситуацій при Національній службі охорони здоров'я.</p>

(1): О/П (організаційні/процедурні заходи), Т (технічні заходи), І/І(інструктаж/інформування), І/І/(інструктаж/інформування), МО (медичний огляд), ЗІЗ (засоби індивідуального захисту).

ЗБІР ФРУКТІВ НЕВЕЛИКОГО РОЗМІРУ Збір під відкритим небом або тунелі/теплиці

- Довідковий документ, що визначає **попереджувальні та захисні заходи** для **етапів робочого циклу/робіт** та визначених **ризиків**.
- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до **етапів робочого циклу/робіт** та ризиків, що дійсно присутні на підприємстві.
- **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до ризиків, присутніх на підприємстві, та які не були розглянуті в цьому довідковому документі (або розглянуті частково, або не в повній мірі відповідають реаліям підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

Етапи робочого циклу/робіт

Збір фруктів

Розміщення ящиків на багаторічному візку

Робоче знаряддя

- Багаторісний візок для збору
- Ящики та відра
- Прицеп
- Трактор

Ящик Відро

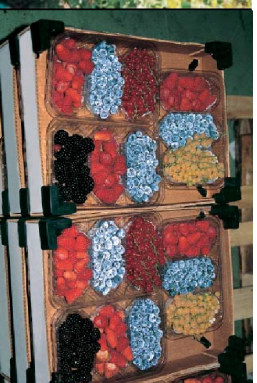

- **Збір фруктів:**
Фрукти, зібрані в тунелі/теплиці, знімаються з дерева та вкладаються до лотків, що містяться у ящику, які, в свою чергу, переносяться до наступного дерева до їх заповнення. Ящики можуть перевозитись візками.

- **Форма видачі зібраного продукту.**
Після того, як фасувальні ящики будуть наповнені, вони завантажуються на причеп та транспортуються трактором.

Вкладання фруктів до лотків

Вкладання лотків до ящиків

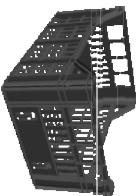

Небезпеки	Ризики	Попереджувальні та захисні заходи (1)
Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя	Козання, спотикання	<p>О/П 1: Перевірка використання належного закритого спецвзуття з протиковзкою підшавою.</p> <p>О/П 2: Не захарчені проходи та проїзди.</p>
Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя	Контакт з рослинами або опорними конструкціями	<p>О/П: Перевірка використання належного одягу, що закривають тіло, прийнятні для збору фруктів з наявністю шипів.</p> <p>ЗІЗ: Захисні окуляри при зборі фруктів з рослин, що мають шипи на рівні очей.</p>
Несприятливі погодні умови	Мікроклімат в тунелі/теплиці	<p>Т: Провітрювання тунелів/теплиць за допомогою отворів змінного розміру, пропорційно до розмірів (отвори розміром щонайменше 10% від площі насаджень в тунелі/теплиці).</p> <p>О/П 1: В літній період здійснення збору в найбільш прохолодні години.</p> <p>О/П 2: Перерви в належних місцях відпочинку (наприклад, в тіні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідиною для підтримання належного зволоження.</p> <p>О/П 3: Перевірка використання належного одягу з дихаючих тканин.</p>
Несприятливі погодні умови	Вплив жару, холоду, дощу, вітру, сонячної радіації зовні тунелю/теплиці	<p>О/П 1: Перевірка використання належного робочого одягу, відповідно до погодних умов (наприклад, головного убору, водонепроникного плащу, одягу з дихаючих тканин).</p> <p>О/П 2: Перерви в належних місцях відпочинку (наприклад, в тіні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідиною для підтримання належного зволоження.</p>
Робоче знаряддя	Ризики електричної, механічної природі та інші ризики	<p>Стосовно правил безпеки під час роботи з трактором рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом «Трактор».</p>
Переміщення сільськогосподарських машин	Перешкоди машина-людина	<p>О/П 1: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перешкод під час операцій із завантаження.</p> <p>О/П 2: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перевезення людей на причепі.</p>
Ручне переміщення вантажів.	Незручні пози. Монотонні рухи. Підняття та переміщення вантажів	<p>О/П 1: Завантаження причепу на рівні, висота якого нижче рівня плечей.</p> <p>О/П 2: Чергування різних видів робіт (чергування збору з іншими роботами) та/чи</p> <p>О/П 3: Належний робочий графік з достатніми перервами на відпочинок.</p> <p>МО: Медичний огляд.</p> <p>І/Т: Інструктаж та інформування згідно довідкового документу «Інструктаж та інформування щодо ризиків при ручному переміщенні вантажів».</p>
Небезпечні речовини: хімічні агенти	Вплив фітосанітарних продуктів	<p>О/П: Дотримання терміну придатності, вказаного на етикетці фітосанітарних продуктів.</p>
Біологічні агенти	Ризик зараження правцем та укусів комах та кліщів	<p>О/П 1: Перевірка наявності щеплення проти правцю.</p> <p>О/П 2: Вживання належних заходів першої допомоги.</p> <p>О/П 3: Використання одягу, що закриває тіло, в місцях можливого ризику укусів кліщів.</p>
Роботи у відлюдних місцях, поза територією сільськогосподарського підприємства	Затримка у наданні першої допомоги	<p>О/П 1: Наявність медичної аптечки поблизу ділянки збору врожаю.</p> <p>О/П 2: Наявність належного засобу комунікації поблизу ділянки збору врожаю для оперативного зв'язку з службою надзвичайних ситуацій при Національній службі охорони здоров'я.</p>

(1): О/П (організаційні/процедурні заходи), Т (технічні заходи), І/І (інструктаж/інформування), І/І/(інструктаж/інформування), МО (медичний огляд), ЗІЗ (засоби індивідуального захисту).

РУЧНИЙ ЗБІР БАЗИЛІКУ В ТУНЕЛІ/ТЕПЛИЦІ

- Довідковий документ, що визначає **попереджувальні та захисні заходи для етапів робочого циклу/робіт** та визначених **ризиків**.
- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до **етапів робочого циклу/робіт** та ризиків, що дійсно присутні на підприємстві.
- **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до ризиків, присутніх на підприємстві, та які не були розглянуті в цьому довідковому документі (або розглянуті частково, або не в повній мірі відповідають реальній підприємству), мають бути доповнені роботодавцем.

Етапи робочого циклу/робіт		Робоче знаряддя
<ul style="list-style-type: none"> • Ручний збір. Розкладаються дерев'яні дошки, що з'єднують один прохід з іншим (який, в свою чергу, також висланий дерев'яними дошками), дошки підняті на велику висоту, щоб запобігти зминанню рослин, та використовуються в якості опори при зборі базилику в глибині ряду. • Форма видачі зібраного продукту. Зібрані пучки вкладаються до ящика, які вносяться з теплиці, поміщаються на причеп та транспортуються трактором. 	 <p>Збір в теплиці</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ящики • Причеп • Трактор <p>Ящик</p>
Небезпеки	Ризики	Попереджувальні та захисні заходи (1)
Роботи в теплиці	Ковзання, спотикання	О/П 1: Перевірка використання закритого взуття або прийнятні взуття з фіксацією на кісточці та протиковзкою підшвою. О/П 2: Не захаращені проходи та проїзди.
Несприятливі погодні умови	Мікроклімат в тунелі/теплиці	Т: Провітрювання тунелів/теплиць за допомогою отворів змінного розміру, пропорційно до розмірів (отвори розміром щонайменше 10% від площі насаджень в тунелі/теплиці). О/П 1: В літній період здійснення збору в найбільш прохолодні години. О/П 2: Перерви в належних місцях відпочинку (наприклад, в тіні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідиною для підтримання належного зволоження. О/П 3: Перевірка використання належного одягу з дихаючих тканин.
Несприятливі погодні умови	Вплив жару, холоду, дощу, вітру, сонячної радіації зовні тунелю/теплиці	О/П: Перевірка використання належного робочого одягу, відповідно до погодних умов (наприклад, головного убору, водонепроникного плащу, одягу з дихаючих тканин).
Дерев'яні дошки	Ризик падіння	Т: Підмостки мають ширину не менше, ніж 60 см та складаються з дошок товщиною не менше, ніж 4 см та шириною не менше, ніж 20 см.
Робоче знаряддя	Ризики електричної, механічної природі та інші ризики	Стосовно правил безпеки під час роботи з трактором рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом « Трактор ».

Небезпеки	Ризики	Попереджувальні та захисні заходи (1)
Переміщення сільськогосподарських машин	Перешкоди машина-людина	<p>О/П 1: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перешкод під час операції із завантаження.</p> <p>О/П 2: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перевезення людей на причепі.</p>
Ручне переміщення вантажів.	Незручні пози. Монотонні рухи. Підняття та переміщення вантажів	<p>Т: Використання візка для запобігання підняттю та транспортуванню ящика під час збору.</p> <p>О/П 1: Використання завантажувального майданчику та знаряддя висотою нижче, ніж рівень плечей.</p> <p>О/П 2: Чергування різних видів робіт (чергування збору з іншими роботами) та/чи</p> <p>О/П 3: Належний робочий графік з достатніми перервами на відпочинок.</p> <p>МО: Медичний огляд.</p> <p>І/І: Інструктаж та інформування згідно довідкового документу «Інструктаж та інформування щодо ризиків при ручному переміщенні вантажів».</p>
Небезпечні речовини: хімічні агенти	Вплив фітосанітарних продуктів	<p>О/П: Дотримання терміну придатності, вказаного на етикетці фітосанітарних продуктів.</p>
Біологічні агенти	Ризик зараження правцем та укусів комах	<p>О/П 1: Перевірка наявності щеплення проти правцю.</p> <p>О/П 2: Вживання належних заходів першої допомоги.</p>
Роботи у відлюдних місцях, поза територією сільськогосподарського підприємства	Затримка у наданні першої допомоги	<p>О/П 1: Наявність медичної аптечки поблизу ділянки збору врожаю.</p> <p>О/П 2: Наявність належного засобу комунікації поблизу ділянки збору врожаю для оперативного зв'язку з службою надзвичайних ситуацій при Національній службі охорони здоров'я.</p>

(1): О/П (організаційні/процедурні заходи), Т (технічні заходи), І/І (інструктаж/інформування), І/І (інструктаж/інформування), МО (медичний огляд), ЗІЗ (засоби індивідуального захисту).

РУЧНИЙ ЗБІР ОВОЧІВ В ТУНЕЛІ/ТЕПЛИЦІ (Огірки, кабачки, баклажани тощо)

- Довідковий документ, що визначає **попереджувальні та захисні заходи** для **етапів робочого циклу/робіт** та визначених **ризиків**.
- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до **етапів робочого циклу/робіт** та ризиків, що дійсно присутні на підприємстві.
- **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до ризиків, присутніх на підприємстві, та які не були розглянуті в цьому довідковому документі (або розглянуті частково, або не в повній мірі відповідють реаліям підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

Етапи робочого циклу/робіт				Робоче знаряддя	
	<ul style="list-style-type: none"> • Збір у відро або ящик. Збір городини здійснюється шляхом відривання або, для деяких культур, зривання ножницями чи ножем з наступним укладанням в контейнери (ящики, відра). Ящики, як правило, розміщені на столі біля виходу з теплиці. • Форма видачі зібраного продукту. Після цього ящики поміщаються на стіл або, якщо городина збирається у відро, завантажуються на причеп та перевозяться трактором. 	 <p>Збір овочів</p> <p>Транспортування ящиків танкою</p>	 <p>Підготовка ящиків</p> <p>Тунель</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Столи • Лоток • Тачка • Ящики, відра • Ножи • Ножниці • Причеп • Трактор 	 <p>Лоток</p> <p>Ящик</p> <p>Ножниці</p>
		Попереджувальні та захисні заходи (1)			
Небезпеки	Ризики				
Роботи, що здійснюються в тунелі/теплиці	Ковзання, спотикання	<p>О/П 1: Перевірка використання закритого взуття або прийнятні взуття з фіксацією на кісточці та протиковзкою підшвою. О/П 2: Не захарашені проходи та проїзди.</p>			

Небезпеки	Ризики	Попереджувальні та захисні заходи (1)
Роботи, що здійснюються в тунелі/теплиці	Контакт з рослинами	О/П: Рукavicьки для роботи, в тому числі при зборі горюдини шляхом відривання, без використання допоміжного знаряддя, у випадку наявності рослин, що можуть викликати подразнення.
Несприятливі погодні умови	Мікроклімат в тунелі/теплиці	Т: Провітрювання тунелів/теплиць за допомогою отворів змінного розміру, пропорційно до розмірів (отвори розміром щонайменше 10% від площі насаджень в тунелі/теплиці). О/П 1: В літній період здійснення збору в найбільш прохолодні години. О/П 2: Перерви в належних місцях відпочинку (наприклад, в тіні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідиною для підтримання належного зволоження. О/П 3: Перевірка використання належного одягу з дихаючих тканин.
Несприятливі погодні умови	Вплив жару, холоду, дощу, вітру, сонячної радіації зовні тунелю/теплиці	О/П: Перевірка використання належного робочого одягу, відповідно до погодних умов (наприклад, головного убору, водонепроникного плащу, одягу з дихаючих тканин).
Ручне переміщення вантажів.	Незручні пози. Монотонні рухи. Підняття та переміщення вантажів	Т1: Використання тачки для запобігання підняттю та транспортуванню відра/ящика під час збору. Т2: використання кошиків та/чи ящиків із зручними ручками. О/П 1: Перенесення вантажів більшим числом робітників, якщо вантаж перевищує 20 кг для чоловіків та 15 кг для жінок. Для робітників віком від 18 до 45 років вищевказана вага відповідає 25 кг для чоловіків та 20 кг для жінок. О/П 2: Використання завантажувального майданчику та знаряддя висотою нижче, ніж рівень плечей. О/П 3: Чергування різних видів робіт (чергування збору з іншими роботами) та/чи О/П 4: Належний робочий графік з достатніми перервами на відпочинок. МО: Медичний огляд. І/І: Інструктаж та інформування згідно довідкового документу « Інструктаж та інформування щодо ризиків при ручному переміщенні вантажів ».
Робоче знаряддя	Поранення ножицями чи ножем	Т: Використання ножиць чи ножа із закругленими кінчиками леза, які необхідно класти у спеціальній чохол під час перенесення ящиків/кошиків та під час переміщення. ЗІЗ: Рукavicьки захисні від порізів.
Робоче знаряддя	Ризики електричної, механічної природі та інші ризики	Стосовно правил безпеки під час роботи з трактором рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом « Трактор ».
Переміщення сільськогосподарських машин	Перешкоди машина-людина	О/П 1: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перешкод під час операцій із завантаження. О/П 2: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перевезення людей на причепі.
Небезпечні речовини: Хімічні агенти	Вплив фітосанітарних продуктів	О/П: Дотримання терміну придатності, вказаного на етикетці фітосанітарних продуктів.
Біологічні агенти	Ризик зараження правцем та укусів комах	О/П 1: Перевірка наявності щеплення проти правцю. О/П 2: Вживання належних заходів першої допомоги.
Роботи у відлюдних місцях, поза територією сільськогосподарського підприємства	Затримка у наданні першої допомоги	О/П 1: Наявність медичної аптечки поблизу ділянки збору врожаю. О/П 2: Наявність належного засобу комунікації поблизу ділянки збору врожаю для оперативного зв'язку з службою надзвичайних ситуацій при Національній службі охорони здоров'я.

(1): О/П (організаційні/процедурні заходи), Т (технічні заходи), І/І (інструктаж/інформування), МО (медичний огляд), ЗІЗ (засоби індивідуального захисту).

РУЧНИЙ ЗБІР ФРУКТІВ, ЩО ВИРОЩУЮТЬСЯ РЯДКАМИ ДЯБЛУКА, ГРУШІ, ПЕРСИКИ, АБРИКОСИ, СЛИВИ, ЧЕРЕШНІ, КІВІ, ХУРМА ТОЩО.

- Довідковий документ, що визначає **попереджувальні та захисні заходи** для **етапів робочого циклу/робіт** та визначених **ризиків**.
- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до **етапів робочого циклу/робіт** та **ризиків**, що дійсно присутні на підприємстві.
- **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до ризиків, присутніх на підприємстві, та які не були розглянуті в цьому довідковому документі (або розглянуті частково, або не в повній мірі відповідають реаліям підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

Етапи робочого циклу/робіт		Робоче знаряддя
<ul style="list-style-type: none"> • Ручний збір. Збір фруктів здійснюється, стоячи на землі або за допомогою драбини, шляхом відривання або, для деяких культур, зрізанням ножицями, з наступним укладанням до контейнерів (ящиків, відер). Після чого контейнери поміщаються на стіл або видаються в відрах, в залежності від виду рослини. • Ручний збір у відра, що переносяться вручну/перевозяться транспортом. Фрукт, зірваний з дерева, поміщається безпосередньо до відер, що стоять рядком вздовж рядків з насадженнями, які потім перевозяться тракторами, або на інші машини, що переміщують продукти прямо до відер. • Ручний збір за допомогою плодозбиральної платформи. Робітники піднімаються на плодозбиральну платформу, збирають фрукти, стоячи на платформі, на висоті приблизно 1,5-2,5 м, вкладають їх до ящиків, що можуть бути різних розмірів, в залежності від виду фрукту, та в деяких випадках мати дно, що відкривається, для пересипання фруктів до відер, або в контейнери більшого розміру. • Форма видачі зібраного продукту Завантаження контейнерів на причеп та транспортування трактором. 	 <p>Зрізання з стебла</p> <p>Збір, стоячи на драбині</p> <p>Збір, стоячи на плодозбиральній платформі</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Лоток • Плодозбиральна платформа • Ящики • Ножиці • Конвеєр • Причеп • Переносна драбина • Відра/кошики • Трактор <p>Лоток</p> <p>Візок збирання фруктів</p> <p>Ножиці</p> <p>Драб портативний</p> <p>Відро</p>

Попереджувальні та захисні заходи (1)		
Небезпеки	Ризики	
Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя	Ковзання, спотикання	О/П: Перевірка використання належного закритого спецвзуття з протиковзкою підшвою.
Несприятливі погодні умови	Вплив жару, холоду, дощу, вітру, сонячної радіації	О/П 1: Перевірка використання належного робочого одягу, відповідно до погодних умов (наприклад, головного убору, водонепроникного плащу, одягу з дихаючих тканин). О/П 2: Перевіра в належних місцях відпочинку (наприклад, в тіні) зі зміною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідиною для підтримання належного зволоження.
Робоче знаряддя	Поранення ножицями	Т: При використанні ножиць віддати перевагу тим, що мають закруглені краї, ножиці необхідно класти у спеціальній чохол під час перенесення ящиків/відер/кошиків та під час переміщення. О/П: Робочі інструкції для запобігання ризику порізів. ЗІЗ: Рукавички захисні від порізів
Робоче знаряддя	Ризики електричної, механічної природі та інші ризики	Стосовно правил безпеки під час роботи з плодозбиральною платформою рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом « Плодозбиральна платформа ». Стосовно правил безпеки під час роботи з трактором рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом « Трактор ».
Використання драбини	Падіння з висоти	Стосовно правил безпеки під час роботи з драбиною, рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом « Переносна драбина ».
Робота поблизу електричних ліній	Ураження електричним струмом	О/Р: дотримуватися небезпечних відстаней від установок, обладнаних провідниками електричних ліній (3 м для напруги до 1 кВт, 3,5 м для напруги в діапазоні 1 кВт - 30 кВт, 5 м для напруги в діапазоні 30 кВт – 132 кВт та 7 м для напруги, що перевищує 132 кВт).
Переміщення сільськогосподарських машин	Перешкоди машина-людина	О/П 1: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перешкод під час операції із завантаження. О/П 2: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перевезення людей на причепі.
Ручне переміщення вантажів.	Незручні пози, монотонні рухи. Підняття та переміщення вантажів.	Т: Використання зручних ножиць з ергономічною формою ручок для зменшення напруження на пальці. О/П 1: Перенесення вантажів більшим числом робітників, якщо вантаж перевищує 20 кг для чоловіків та 15 кг для жінок. Для робітників віком від 18 до 45 років вищевказана вага відповідає 25 кг для чоловіків та 20 кг для жінок. О/П 2: Використання завантажувального майданчику та знаряддя висотою нижче, ніж рівень плечей. О/П 3: Скорочення шляху ручного перенесення ящиків. О/П 4: Належний робочий графік з достатніми перервами на відпочинок та/чи О/П 5: Чергування різних видів робіт (чергування збору з іншими роботами) І/І: Інструктаж та інформування згідно довідкового документу « Інструктаж та інформування щодо ризиків при ручному переміщенні вантажів ». МО: Медичний огляд.
Небезпечні речовини: хімічні агенти	Вплив фітосанітарних продуктів	О/П: Дотримання терміну придатності, вказаного на етикетці фітосанітарних продуктів.
Біологічні агенти	Ризик зараження правцем, укусів комах	Т: Перевірка наявності щеплення проти правцю. О/П: Вживання належних заходів першої допомоги.
Роботи у відлюдних місцях, поза територією сільськогосподарського підприємства	Затримка у наданні першої допомоги	О/П 1: Наявність медичної аптечки поблизу ділянки збору врожаю. О/П 2: Наявність належного засобу комунікації поблизу ділянки збору врожаю для оперативного зв'язку з службою надзвичайних ситуацій при Національній службі охорони здоров'я.

(1) : О/П (організаційні/процедурні заходи), Т (технічні заходи), І/І (інструктаж/інформування), І/І (інструктаж/інформування), МО (медичний огляд), ЗІЗ (засоби індивідуального захисту).

РУЧНИЙ ЗБІР ТОМАТІВ В ТЕПЛИЦІ

- Довідковий документ, що визначає **попереджувальні та захисні заходи** для **етапів робочого циклу/робіт** та визначених **ризиків**.
- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до **етапів робочого циклу/робіт** та ризиків, що дійсно присутні на підприємстві.
- **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до ризиків, присутніх на підприємстві, та які не були розглянуті в цьому довідковому документі (або розглянуті частково, або не в повній мірі відповідають реаліям підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

Етапи робочого циклу/робіт		Робоче знаряддя	
<ul style="list-style-type: none"> • Збір Збір здійснюється без прив'язки до конкретного сезону. • Томати відділяються від плодоніжки за допомогою ножниц або зриваючи плоди вручну, після чого вони вкладаються до ящиків або відр. • Висота насаджень залежить від сорту та технології вирощування. Визрівання томатів відбувається по всій довжині рядка, тому збір томатів проходить на різних висотах. • Вюнкі рослини, що досягають значної висоти, під час збору можуть підійматися та опускатися за допомогою системи канатів, з тим, щоб підтримувати ділянку збору плодів на висоті між рівнем колін та плечей. • Ящики, як правило, розміщені на землі або столах біля виходу з теплиці. <p>• Форма видачі зібраного продукту Завантаження контейнерів на причеп та транспортування трактором.</p>	 	<ul style="list-style-type: none"> • Візки • Тачка • Ящики, відра • Ножниц • Причеп • Трактор 	
<p>Небезпеки</p>	<p>Ризики</p>	<p>Попереджувальні та захисні заходи (1)</p>	
<p>Роботи, що здійснюються в теплиці</p>	<p>Ковзання, спотикання</p>	<p>О/П 1: Перевірка використання закритого взуття або принайміні взуття з фіксацією на кісточці та протиковзкою підошвою. О/П 2: Не захарачені проходи та проїзди.</p>	
		 <p>Етапи збору</p>	 <p>Візок</p> <p>Ящик</p> <p>Ножниц</p>

Попереджувальні та захисні заходи (1)		
Небезпеки	Ризики	
Роботи, що здійснюються в теплиці	Контакт з рослинами	О/П: Рукавички для роботи, в тому числі при зборі горюдини шляхом відривання, без використання Допоміжного знаряддя, у випадку наявності рослин, що можуть викликати подразнення.
Несприятливі погодні умови	Мікроклімат в теплиці	Т: Провітрювання тунелів/теплиць за допомогою отворів змінного розміру, пропорційно до розмірів (отвори розміром щонайменше 10% від площі насаджень в тунелі/теплиці). О/П1: В літній період здійснення збору в найбільш прохолодні години. О/П2: Перерви в належних місцях відпочинку (наприклад, в тіні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідиною для підтримання належного зволоження. О/П3: Перевірка використання належного одягу з дихаючих тканин.
Несприятливі погодні умови	Вплив жару, холоду, дощу, вітру, сонячної радіації всередині тунелю/теплиці	О/П: Перевірка використання належного робочого одягу, відповідно до погодних умов (наприклад, головного убору, водонепроникного плащу, одягу з дихаючих тканин).
Ручне переміщення вантажів.	Незручні пози. Монотонні рухи. Підняття та переміщення вантажів	Т1: Використання візку/тачки для запобігання підняттю та транспортуванню відра/ящика під час збору. Т2: Використання кошків та/чи ящиків із зручними ручками. Т3: Застосування технік вирощування, при яких висота томатів, що необхідно зібрати, буде знаходитись на рівні між колінами та плечима. О/П 1: Перенесення вантажів більшими числом робітників, якщо вантаж перевищує 20 кг для чоловіків та 15 кг для жінок. Для робітників віком від 18 до 45 років вищевказана вага відповідає 25 кг для чоловіків та 20 кг для жінок. О/П 2: Використання звантажувального майданчику та знаряддя висотою нижче, ніж рівень плечей. О/П 3: Належний робочий графік з достатніми перервами на відпочинок та/чи О/П 4: Чергування різних видів робіт (чергування збору з іншими роботами). МО: Медичний огляд. І/І: Інструктаж та інформування згідно довідкового документу « Інструктаж та інформування щодо ризиків при ручному переміщенні вантажів ».
Робоче знаряддя	Поранення ножицями	Т: Використання ножиць із закругленими краями, які необхідно класти у спеціальній чохол під час перенесення ящиків/відер та під час переміщення. О/П: Процедура для запобігання ризику порізів. ЗІЗ: Рукавички захисні від порізів.
Робоче знаряддя	Ризики електричної, механічної природі та інші ризики	Стосовно правил безпеки під час роботи з трактором рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом « Трактор ».
Переміщення сільськогосподарських машин	Перешкоди машина-людина	О/П 1: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перешкод під час операції із завантаження. О/П 2: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перевезення людей на причепі.
Небезпечні речовини: хімічні агенти	Вплив фітосанітарних продуктів	О/П: Дотримання терміну придатності, вказаного на етикетці фітосанітарних продуктів.
Біологічні агенти	Ризик зараження працем та укусів комах	О/П 1: Перевірка наявності щеплення проти правцю. О/П 2: Вживання належних заходів першої допомоги.
Роботи у відлюдних місцях, поза територією сільськогосподарського підприємства	Затримка у наданні першої допомоги	О/П 1: Наявність медичної аптечки поблизу ділянки збору врожаю. О/П 2: Наявність належного засобу комунікації поблизу ділянки збору врожаю для оперативного зв'язку з службою надзвичайних ситуацій при Національній службі охорони здоров'я.

(1) : О/П (організаційні/процедурні заходи), Т (технічні заходи), І/І (інструктаж/інформування), МО (медичний огляд), ЗІЗ (засоби індивідуального захисту).

РУЧНИЙ ЗБІР ОВОЧІВ У ВІДКРИТОМУ ПОЛІ

Томати, баклажани, солодкий перець, кабачки тощо.

- Довідковий документ, що визначає **попереджувальні та захисні заходи для етапів робочого циклу/робіт** та визначених **ризиків**.
- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до **етапів робочого циклу/робіт** та ризиків, що дійсно присутні на підприємстві.
- **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до ризиків, присутніх на підприємстві, та які не були розглянуті в цьому довідковому документі (або розглянуті частково, або не в повній мірі відповідають реаліям підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

Етапи робочого циклу/робіт		Робоче знаряддя		
<ul style="list-style-type: none"> • Збір городини. Збір городини здійснюється зриванням рукою, деякі види овочів зрізуються за допомогою ножів чи ножів, якщо необхідно, овочі чистяться за укладаються до відрів або ящиків. Для переміщення ящиків вздовж рядків використовуються також тачки. • Форма видані зібраного продукту. Продукти, зібрані в ящики, завантажуються на причеп, або передаються в лотках для подальшого транспортування трактором. 		 <p>Збір у ящики</p> <p>Збір у відра</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Лоток • Тачки • Ящики • Ножі • Ножичі • Відра • Причеп • Трактор
<p>Небезпечні</p> <p>Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя</p> <p>Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя</p> <p>Несприятливі погодні умови</p>		<p>Ризики</p> <p>Ковзання, спотикання</p> <p>Контакт з рослинами</p> <p>Вплив жару, сонячної радіації, холоду, дощу, вітру</p>		<p>Попереджувальні та захисні заходи (1)</p> <p>О/П 1: Перевірка використання належного закритого спецзуття з протиковзакою підшвою.</p> <p>О/П 2: Не захарашені проходи та проїзди.</p> <p>О/П: Рукавички для роботи, в тому числі при зборі городини шляхом відривання, без використання допоміжного знаряддя, у випадку наявності рослин, що можуть викликати подразнення.</p> <p>О/П 1: Перевірка використання належного робочого одягу, відповідно до поточних умов (наприклад, головного убору, водонепроникного плащу, одягу з дихаючих тканин).</p> <p>О/П 2: В літній період здійснення збору в найбільш прохолодні години.</p> <p>О/П 3: Перерви в підходящих місцях для відпочинку (наприклад, в тіні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідиною для підтримання належного зволоження.</p>
		<p>Використання візків для переміщення ящиків</p> <p>Ящик</p> <p>Лоток</p> <p>Ніж</p>		

Небезпеки	Ризики	Попереджувальні та захисні заходи (1)
Робоче знаряддя Ручні інструменти	Поранення ножицями чи ножем	<p>Т: Використання ножиць чи ножа із закругленими кінчиками леза, які необхідно класти у спеціальній чохол під час перенесення ящиків/кошиків та під час переміщення.</p> <p>ЗІЗ: Рукavicьки захисні від порізів.</p>
Робоче знаряддя	Ризики електричної, механічної природі та інші ризики	<p>Стосовно правил безпеки під час роботи з трактором рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом «Трактор».</p>
Переміщення сільськогосподарських машин	Перешкоди машина-людина	<p>О/П 1: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перешкод під час операцій із завантаження.</p> <p>О/П 2: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перевезення людей на причепі.</p>
Ручне переміщення вантажів.	Монотонні рухи. Незручні пози. Підняття та переміщення вантажів	<p>Т 1: Використання тачки для запобігання підняття та транспортуванню відрів/ящика під час збору. Т 2: Використання контейнерів із зручними ручками.</p> <p>О/П 1: Чергування різних видів робіт (чергування збору з іншими роботами) та/чи</p> <p>О/П 2: Належний робочий графік з достатніми перервами на відпочинок.</p> <p>О/П 3: Перенесення вантажів більшим числом робітників, якщо вантаж перевищує 20 кг для чоловіків та 15 кг для жінок. Для робітників віком від 18 до 45 років вищевказана вага відповідає 25 кг для чоловіків та 20 кг для жінок.</p> <p>О/П 4: Завантаження ящиків на висоті нижче, ніж рівень плечей.</p> <p>МО: Медичний огляд.</p> <p>І/І: Інструктаж та інформування згідно довідкового документу «Інструктаж та інформування щодо ризиків при ручному переміщенні вантажів».</p>
Небезпечні речовини: хімічні агенти	Вплив фітосанітарних продуктів	<p>О/П: Дотримання терміну придатності, вказаного на етикетці фітосанітарних продуктів.</p>
Біологічні агенти	Ризик зараження пшавцем, укусів комах	<p>О/П 1: Перевірка наявності щеплення проти пшавцю.</p> <p>О/П 2: Вживання належних заходів першої допомоги.</p>
Роботи у відлюдних місцях, поза територією сільськогосподарського підприємства	Затримка у наданні першої допомоги	<p>О/П 1: Наявність медичної аптечки поблизу ділянки збору врожаю.</p> <p>О/П 2: Наявність належного засобу комунікації поблизу ділянки збору врожаю для оперативного зв'язку з службою надзвичайних ситуацій при Національній службі охорони здоров'я.</p>

(1): О/П (організаційні/процедурні заходи), Т (технічні заходи), І/І (інструктаж/інформування), І/І (інструктаж/інформування), МО (медичний огляд), ЗІЗ (засоби індивідуального захисту).

РУЧНИЙ ЗБІР АРТИШОКІВ

- Довідковий документ, що визначає **попереджувальні та захисні заходи для етапів робочого циклу/робіт** та визначених **ризиків**.
- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до **етапів робочого циклу/робіт** та ризиків, що дійсно присутні на підприємстві.
- **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до ризиків, присутніх на підприємстві, та які не були розглянуті в цьому довідковому документі (або розглянуті частково, або не в повній мірі відповідають реальіям підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

Етапи робочого циклу/робіт		Робоче знаряддя
<ul style="list-style-type: none"> • Збір артишоків з шипами <ul style="list-style-type: none"> • Зрізання ніжки ножем • Переміщення продукту до кошика або тачки. • Збір артишоків без шипів <ul style="list-style-type: none"> • Збір артишоку зриванням або зрізуванням ножем • Переміщення продукту до кошика або тачки. • Форма видачі зібраного продукту Зібрані продукти завантажуються на причеп, або поставляються в лотках для подальшого транспортування трактором. 	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>Збір за допомогою кошика з ремінцем через плече</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Збір артишоку без шипів</p> </div> </div>	<ul style="list-style-type: none"> • Лоток • Тачка • Кошик з ремінцем через плече • Ніж • Причеп • Трактор <div style="text-align: center;"> <p>Лоток</p> </div>
<p>Небезпеки</p> <p>Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя</p>	<p>Ризики</p> <p>Ковзання, спотикання</p>	<p>Попереджувальні та захисні заходи (1)</p> <p>О/П: Перевірка використання належного закритого спецвзуття з протиковзкою підшвою.</p>
<p>Поля, ліси та інші сільськогосподарські угіддя</p>	<p>Контакт з рослинами</p>	<p>О/П: Перевірка використання одягу, що закриває тіло, при зборі артишоків з шипами.</p> <p>ЗІЗ 1: Захисні окуляри при зборі артишоків з шипами.</p> <p>ЗІЗ 2: Захисний фартух від проколів при зборі артишоків з шипами.</p> <p>ЗІЗ 3: Рукavicьки захисні від порізів та проколів.</p>

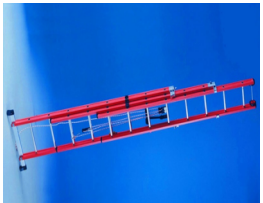
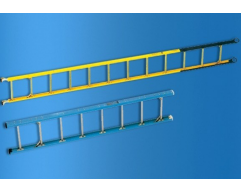

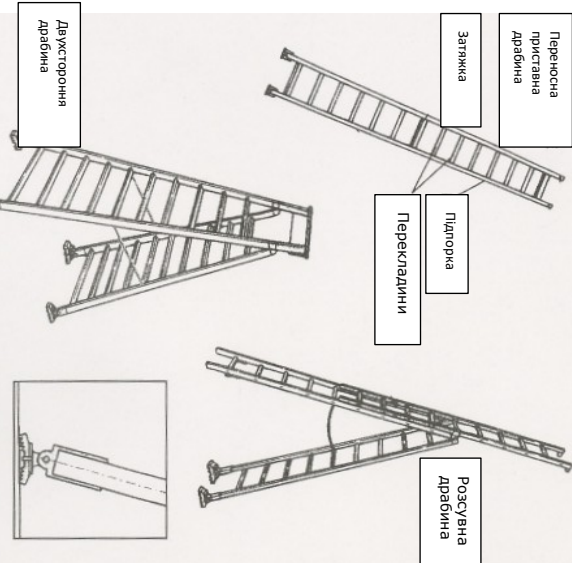

Попереджувальні та захисні заходи (1)		
Небезпеки	Ризики	
Несприятливі погодні умови	Вплив жару, холоду, дощу, вітру, сонячної радіації	О/П 1: Перевірка використання належного робочого одягу, відповідно до погодних умов (наприклад, головного убору, водонепроникного плащу, одягу з дихаючих тканин). О/П 2: Перевірка в належних місцях відпочинку (наприклад, в тіні) зі змінною частотою, згідно погодних умов. Забезпечення рідиною для підтримання належного зволоження.
Робоче знаряддя	Поранення ножем	Т: Використання ножів із закрутленим кінчиком леза, які необхідно класти у спеціальний чохол під час перенесення ящиків та під час переміщення. ЗІЗ: Рукавички захисні від порізів та проколів.
Робоче знаряддя	Ризики електричної, механічної природі та інші ризики	Спосовно правил безпеки під час роботи з трактором рекомендуємо ознайомитися з довідковим документом « Трактор »
Переміщення сільськогосподарських машин	Перешкоди машина-людина	О/П 1: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перешкод під час операції із завантаження. О/П 2: Робочі інструкції для пересування сільськогосподарських транспортних засобів з метою запобігання перевезення людей на причепі. Т 1: Використання кошків з м'якими плечовими ремінцями для запобігання травм в ділянці спини. Т 2: Використання кошків невеликою місткістю. О/П 1: Перенесення вантажів більшим числом робітників, якщо вантаж перевищує 20 кг для чоловіків та 15 кг для жінок. Для робітників віком від 18 до 45 років вищевказана вага відповідає 25 кг для чоловіків та 20 кг для жінок. О/П 2: Використання завантажувального майданчику та знаряддя висотою нижче, ніж рівень плечей. О/П 3: Належний робочий графік з достатніми перервами на відпочинок та/чи О/П 4: Чергування різних видів робіт (чергування збору з іншими роботами) І/І: Інструктаж та інформування згідно довідкового документу « Інструктаж та інформування щодо ризиків при ручному переміщенні вантажів ». МО: Медичний огляд.
Небезпечні речовини: хімічні агенти	Вплив фітосанітарних продуктів	О/П: Дотримання терміну придатності, вказаного на етикетці фітосанітарних продуктів.
Біологічні агенти	Ризик зараження правцем та укусів комах	О/П 1: Перевірка наявності щеплення проти правцю. О/П 2: Вживання належних заходів першої допомоги.
Роботи у відлюдних місцях, поза територією сільськогосподарського підприємства	Затримка у наданні першої допомоги	О/П 1: Наявність медичної аптечки поблизу ділянки збору врожаю. О/П 2: Наявність належного засобу комунікації поблизу ділянки збору врожаю для оперативного зв'язку з службою надзвичайних ситуацій при Національній службі охорони здоров'я.

(1): О/П (організаційні/процедурні заходи), Т (технічні заходи), І/І (інструктаж/інформування), І/І/(інструктаж/інформування), МО (медичний огляд), ЗІЗ (засоби індивідуального захисту).

ПЕРЕНОСНА ДРАБИНА

- Довідковий документ визначає **попереджувальні та захисні заходи** для устаткування, описаного в цій картці.
 - Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться устаткування, що дійсно використовується підприємством.
 - **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до устаткування, що використовується, але яке не було розглянуте в цьому довідковому документі (або розглянуте частково або таке, що не повністю відповідає реаліям підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

Опис		Посилання
<p>ПЕРЕНОСНІ ДРАБИНИ З ЩАБЛЯМИ/СХОДИНКАМИ Розділяються на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Приставні драбини: <ul style="list-style-type: none"> ○ Драбина-дошка. ○ Висувна драбина. ○ Розсувна драбина (з телескопічним або ручним механізмом). ○ Драбини-трансформери. ○ Драбина з однією тетивою. • Розсувні драбини: <ul style="list-style-type: none"> ○ Розсувна драбина одностороння. ○ Розсувна драбина двостороння. ○ Розсувна драбина - платформа. ○ Драбина-тринога. <p>- Переносні драбини мають відповідати вимогам статті 113 або Додатку XX Законодавчого Декрету 81/2008 зі змінами та доповненнями, що відносяться до положень щодо конструкцій.</p> <p>- Односекційні дерев'яні драбини мають відповідати вимогам Міжвідомчої постанові від 27/03/1998.</p>	 <p>Драбина з однією тетивою</p> <p>Розсувна драбина-трансформер</p> <p>Висувна драбина.</p> <p>Драбина-тринога</p>	<p>Посилання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Законодавчий декрет 81/2008 зі змінами та доповненнями (Розділ IV - ст. 113 Додатку XX) • Міжвідомча постановова 27.03.1998 <p>Приклади драбин</p>

Попереджувальні та захисні заходи (1)

Вимоги техніки безпеки

- T 1:** Драбини в задовільному стані збереження, відсутні погіршення стану/пошкодження, що може негативно позначитися на міцності та функціональному призначенні. Не допускаються до використання драбини, в яких замість пошкоджених шаблів були набиті цвяхами дерев'яні дошки.
- T 2:** Драбини мають бути оснащені протиковзкими елементами на нижніх кінцях тетив.
- T 3:** Драбини, що складаються з двох або більшого числа висувних секцій, мають відповідати наступним вимогам: довжина драбини під час проведення робіт не має перевищувати 15 метрів, за виключенням особливих потреб, в цьому випадку верхні кінці тетив мають бути зафіксовані до нерухомих частин; драбини, що використовуються в роботі, довжиною більше 8 метрів мають бути оснащені монтажною опорою для зменшення стрибки протину.
- T 4:** довжина розсувних драбин не має перевищувати 5 метрів, до того ж, вони мають бути оснащеними ланцюгом відповідної міцності або іншим засобом, який би попереджував відкриття драбини на більшу відстань, ніж ту, що передбачена правилами безпеки.
- T 5:** Переносна драбина, згідно вимогам Додатку ХХ Законодавчого декрету 81/2008 зі змінами та доповненнями, має мати сертифікацію, передбачену відповідними технічними стандартами, та супроводжуватись спеціальним листком-вкладкою або керівництвом.
- T 6:** Дерев'яні драбини-трапи мають містити видимий та перманентний напис, що містить ім'я або торговий знак виробника, рік виробництва та максимальне припустиме навантаження, та супроводжуватись спеціальним листком-вкладкою або керівництвом, згідно Міжміністерської постанови від 27/03/1998.

Правила використання:

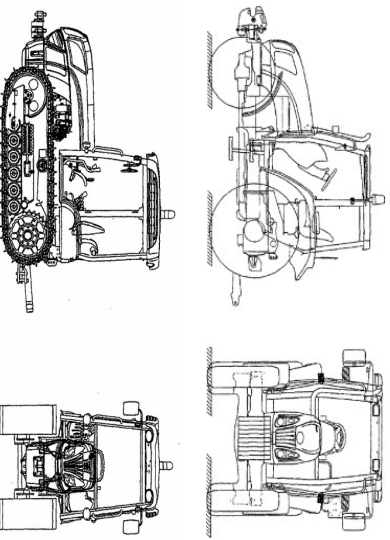
• Перед використанням необхідно пересвідчитись в наступному:

- O/П 1:** жоден з елементів драбини не є відсутнім; основи тетив коректно встановлені на протиковозких гумових чи пластикових ніжках, якщо останні передбачені конструкцією драбини.
- O/П 2:** драбина приставлена до стабільної, міцної та нерухомої опори належних розмірів, таким чином, щоб забезпечити горизонтальне положення шаблів/сходинок.
- O/П 3:** ковзання ноги з драбини з шаблями, під час її використання, є неможливим через фіксацію верхнього та нижнього кінців тетив, або завдяки будь-якому іншому засобу, що попереджує ковзання, або завдяки будь-якому іншому рішення, що має таку ж ефективність.
- O/П 4:** драбини з шаблями, що використовуються для доступу, є достатньо довгими, ніж це необхідно для доступу, за виключенням випадків, коли інші засоби можуть гарантувати надійне зчеплення.
- O/Р 5:** драбини з шаблями, що складаються з декількох висувних секцій, а також розсувні драбини використовуються таким чином, щоб було гарантоване взаємне зчеплення декількох елементів.
- O/П 6:** робітник має належне взуття, з метою забезпечення надійної опори на шаблі/сходиці.
- O/Р 7:** поблизу та зверху відсутні будь-які небезпеки, такі, як електричні лінії під напругою, електричні деталі, що не мають достатнього захисту від прямих контактів, зазори в вакуумі.
- **Під час використання:**
- O/П 1:** драбина належним чином закріплена або утримується знизу іншою людиною у випадку, коли через її висоту чи з іншої причини існує ризик хитання.
- O/П 2:** драбина, що складається з двох або більшої кількості розсувних елементів, знаходиться під постійним наглядом людини, що стоїть на землі.
- O/Р 3:** під час виконання бокового переміщення драбини, що складається з двох або більшої кількості розсувних елементів, на драбині не знаходяться люди.
- O/Р 4:** драбина з шаблями має постійну надійну опору або надійне зачеплення. Зокрема, рідне перенесення вантажу на драбині не виключає можливість надійного захвату.

(1): O/П (організаційні/процедурні заходи), T (технічні заходи).

ТРАКТОР

Довідковий документ №31	<ul style="list-style-type: none"> - Довідковий документ визначає попереджувальні та захисні заходи для устаткування, опісаного в цій картці. - Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться до дійсно використовувється підприємством. - Попереджувальні та захисні заходи, що відносяться до використання, не розглянутого в цьому довідковому документі (або розглянутого частково, такого, що не в повній мірі відповідають реаліям підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.
--------------------------------	--

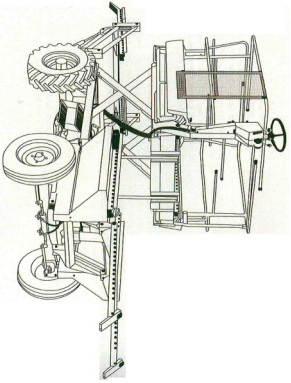
Опис		Посилання
<p>Довідковий документ відноситься до всіх видів сільськогосподарських або лісгосподарських тракторів, колісних або гусеничних, з двигуном, що мають щонайменше дві вісі та максимальну розраховану швидкість не менше 6 км/год., спроектованих спеціально для виконання робіт з тягнення, штовхання, перевезення або приведення до дії певного змінного устаткування, призначення для використання в сільському та лісових господарствах, або для тягнення причепів в сільському та лісових господарствах.</p>		<ul style="list-style-type: none"> Зак.декр. 81/08 зі зм. та доп. (Розд. III ст 1). Зак.декр.285/1992 Зак.декр.17/2010. Мін.декр.19.11.2004 Мін.декр.07.04.2011 Постан.20.05.2015 Угода між Державою та Регіонами від 22/2/2012 р.

Супровідна ДОКУМЕНТАЦІЯ до трактора	Посилання	
<p>Не зареєстровані трактори Сертифікат відповідності або декларація відповідності до затвердженого виду.</p> <p>Зареєстровані трактори Технічний паспорт.</p> <p>Трактори, випущені на ринок пізніше 06.03.2010 р. Декларація відповідності Директиви 2006/42/СЕ.</p> <p>Трактори, затверджені до експлуатації після 07.05.1997 р. Технічний додаток.</p>	<p>Декрет Міністерства Інфраструктури та Транспорту від 19.11.2004 щодо введення до дії директиви 2003/37/СЕ. Законодавчий декрет 285 від 30.04.1992 (ст. 76, параграф б).</p> <p>Законодавчий декрет 17/2010 щодо імплементації директиви 2006/42/СЕ.</p> <p>Декрет Міністерства Інфраструктури та Транспорту від 19.11.2004 щодо введення до дії директиви 2003/37/СЕ.</p>	
<p>Трактори, випущені на ринок пізніше 06.03.2010 р. Керівництво або Інструкція з експлуатації.</p>	<p>Законодавчий декрет 17/2010 щодо імплементації директиви 2006/42/СЕ. Декрет Міністерства Інфраструктури та Транспорту від 07.04.2011 щодо введення до дії директиви 2010/52/СЕ.</p>	
ІНФОРМУВАННЯ, ІНСТРУКТАЖ, НАВЧАННЯ ТА ДОПУСК ДО РОБОТИ	Посилання	
<p>Документ, що підтверджує проведене інформування, інструктаж, навчання та допуск до роботи робітника, кваліфікованого для роботи на тракторі.</p>	<p>Статті 36, 37 та 73 Законодавчого декрету 81/2008. Угода між Державою та Регіонами від 22/2/2012 р.</p>	
ОБСЛУГОВУВАННЯ	Посилання	

Проведення операцій з обслуговування з метою гарантувати протягом часу характеристик, що відповідають вимогам техніки безпеки. Результати перевірки мають бути оформлені письмово.		Законодавчий декрет 81/08, Ст. 71, параграф 4, літера а), пункт 2, параграф 8, літера б) та параграф 9.
ВИМОГИ ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ		
РИЗИК	СТУПІНЬ	
Перекидання	Трактор обладнаний: <ul style="list-style-type: none"> ■ системою захисту у випадку перекидання (кабіна або кузов), що гарантує певну безпеку щодо місця водія; ■ паском безпеки для місця водія та для сидіння пасажирів, якщо воно передбачене. Транспортування пасажирів на полі дозволяється <u>виключно</u> у випадку, якщо у разі перекидання буде гарантована їх належна безпека. В іншому випадку транспортування пасажирів дозволяється <u>виключно</u> під час пересування по шляху загального користування; ■ противісом, якщо він був спеціально передбачений виробником трактору. 	Трактор обладнаний убезпечувальною системою, що перешкоджає доступу до небезпечних рухомих вузлів, що можуть являти собою джерело небезпеки при ненавмисному контакті. Трактор має наступні захищені вузли: <ul style="list-style-type: none"> ■ Передній та задній механізм відбору потужності; ■ ремені трансмісії руху (наприклад, генератор змінного струму, генератор постійного струму, крильчатка); ■ крильчатка системи охолодження; ■ механізми, що можуть спричинити небезпеку заземлення та розгинання оператора на сидінні водія (наприклад, система шарнірних з'єднань в шарнірних тракторах); ■ Інші рухомі органи (наприклад, карданний вал трансмісії до передніх коліс).
Застраювання, заземлення та порізи	<ul style="list-style-type: none"> ■ Інші рухомі органи (наприклад, карданний вал трансмісії до передніх коліс). 	Трактор обладнаний системою захисту зовнішніх поверхонь компонентів системи випуску відпрацьованих газів (глушник, колектор тощо) та зовнішніх поверхонь циліндрів та головок, якщо вони знаходяться поблизу сидіння водія.
Контакт з гарячими поверхнями		Трактор обладнаний засобами доступу до місця водія (сходишками, драбинкою, ручкою та перилами) у випадку, якщо вертикальна відстань до платформи, на якій розташоване місце водія перевищує 550 мм від рівня землі. Перила або ручки передбачені на тракторі таким чином, щоб забезпечити оператору три точки опори/зачеплення під час підйому на місце водія або спускання з місця водія. В гусеничних тракторах гусениці та ланки гусениць використовуються як сходишки, якщо передбачені в цілому три точки опори для оператора. У випадку використання гусениці в якості сходишки, вертикальна відстань від гусениці до платформи водія не має перевищувати 500 мм.
Неконтрольований рух		Трактор обладнаний засобами, що попереджають запуск двигуна, якщо така операція може спричинити ризик неконтрольованого руху (наприклад, з включеною передачею) або рух переднього або заднього валу відбору потужностей.
Наїзд або зіткнення	Трактор обладнаний: <ul style="list-style-type: none"> ■ Дзеркалом заднього виду з лівого боку (необов'язкове для незарєстрованих тракторів, яким заборонено пересуватися шляхами загального призначення); ■ склоочисниками випадку обладнання трактора лобовим склом; ■ пристроями освітлення та світлової сигналізації; ■ приладом звукової сигналізації. 	
Шум		Трактор обладнаний глушником на кінцевій частині системи випуску відпрацьованих газів (вихлопній трубі).

Сільськогосподарська плодозбиральна платформа

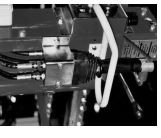
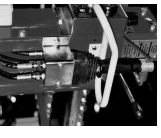
- Довідковий документ визначає **попереджувальні та захисні заходи** для устаткування, описаного в цій картці.
- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться устаткування, що дійсно використовується підприємством.
- **Попереджувальні та захисні заходи**, що відносяться до устаткування, що використовується, але яке не було розглянуте в цьому довідковому документі (або розглянуте частково або таке, що не повністю відповідає реаліям підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.

<p>Опис</p> <p>Довідковий документ визначає спеціальні попереджувальні та захисні заходи технічного характеру для плодозбиральної платформи, що представляє собою роботу самохідну платформу, призначену для роботи на поверхні ґрунту, в тому числі і нерівному, для переміщення одного або декількох робітників на робочі позиції для здійснення збору фруктів, букетування, обрізання гілок або інших робіт з догляду за деревами з робочої платформи. Зібрані фрукти вкладаються до контейнерів (ящиків, відер, ...), розміщених на платформі.</p>		<p>Законодавство, технічні норми та довідкові технічні документи</p> <p>Законодавчий декрет 81/08 зі змінами та доповненнями (Розділ III стаття 1)</p> <p>Законодавчого декрету 17/2010</p> <p>Міністерський Декрет від 11 квітня 2011 р.</p>
<p style="text-align: center;">ОБОВ'ЯЗКОВА ДОКУМЕНТАЦІЯ</p> <p>Сертифікат відповідності директиві 98/37/CE для машин, випущених на ринок або введених в експлуатацію в період з 31.12.1996 по 5.3.2010 рр.</p> <p>Сертифікат відповідності директиві 2006/42/CE для машин, випущених на ринок або введених в експлуатацію, починаючи з 6.3.2010 р.</p> <p>Інструкції з експлуатації, обов'язкові для всіх машин, випущених на ринок або введених в експлуатацію після 31.12.1996 р.</p> <p>Техпаспорт та протоколи перевірки</p>		<p style="text-align: center;">Посилання</p> <p>Декрет Президента Республіки 459/96 щодо імплементації директиви 98/37/CE</p> <p>Законодавчий декрет 17/2010 щодо імплементації директиви 2006/42/CE</p> <p>Декрет Президента Республіки 459/96, Законодавчий Декрет 17/2010</p> <p>Ст. 71 параграф 11 Законодавчого декрету 81/08 та Міністерського декрету від 11/4/2011 р.</p>
<p style="text-align: center;">ІНФОРМУВАННЯ, ІНСТРУКТАЖ НАВЧАННЯ ТА ДОПУСК ДО РОБОТИ</p> <p>Документ, що підтверджує проведене інформування, навчання та допуск до роботи оператора, що має кваліфікацію для роботи на тракторі.</p>		

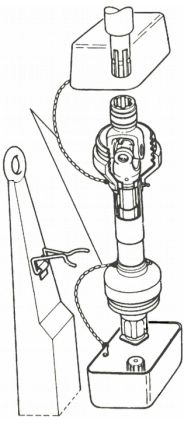
**ВИМОГИ ТЕХНІКИ
БЕЗПЕКИ**

**СТУПІНЬ
Б**

Ризик	
<p>Застраєвання, заземлення та порізи</p>	<p>Машини обладнані захисними пристроями проти здавлювання та розрізання. Виконання цієї вимоги здійснюється, наприклад, шляхом дотримання мінімальної відстані, що складає не менш 25 мм, між рухомими частинами та між рухомими частинами і нерухомими частинами. У випадку, коли забезпечення мінімальної відстані є неможливим, необхідно вдатися до одного з наступних рішень, що полягає у використанні:</p> <ul style="list-style-type: none"> • бар'єрів • захисного навісу • численних органів управління паралельної дії з метою одночасного задіяння рук оператора • захисних пристроїв, що перевищують опущення платформи у випадку, коли руки оператора або сам оператор знаходиться в зоні, що має ризик здавлювання, яка утворилася внаслідок опущення платформи.
<p>Стабільність</p>	<p>Машини обладнані:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пристроями для запобігання руху машини, коли платформа буде знаходитись у вихідному положенні зі швидкістю, що перевищує роботу. Виконання цієї вимоги здійснюється, наприклад, за допомогою мікровикликача, безконтактного датчика, енкадера. Пристрій відноситься лише до положення платформи, і не стосується майданчиків. • пристроями для запобігання вертикального руху платформи під час руху з швидкістю пересування. • пристроєм, що обмежує швидкість роботи та/чи пересування. • сканіром, пристроєм, що попереджує оператора, за допомогою візуальної сигналізації, про те, що були досягнуті максимальні припустимі значення позовдольної та бокової стабільності, встановленої конструктором.
<p>Падіння з висоти</p>	<p>Платформа машини обладнана перилами, що складаються з верхньої перекладини, середньої перекладини та відбортовки. Відбортовка може бути замінена нижньою перекладиною. Відбортовка не є обов'язковою в ділянці для передачі відра.</p>
<p>Випадкове зниження платформи</p>	<p>Машини обладнані захисним пристроєм для попередження випадкового зниження підйомної платформи (наприклад, запобіжним клапаном).</p>
<p>Неконтрольований рух</p>	<p>Машини обладнані аварійним стопором та стоянковим гальмом. В деяких машинах стоянкове гальмо активується автоматично кожного разу при зупинці машини.</p>
<p>Наїзд або зіткнення</p>	<p>Машини обладнані приладом звукової сигналізації (клаксоном).</p>
<p>Ненавмисна активація органів керування</p>	<p>Машини обладнані приладом проти ненавмисної активації органів керування оператором або іншими особами, іншими словами, випадкової активації як наслідку виконання інших дій (через виступаюче тілля тощо). Важелі гідророзподільників машини передбачають автоматичне повернення у вихідне положення.</p>
<p>Активация машини сторонніми особами</p>	<p>Машини обладнані приладом, що запобігає використанню машини сторонніми особами, наприклад, таким, як ключі запалювання двигуна.</p>
<p>Ризик ураження електричним струмом</p>	<p>Електричні проводи захищені від контакту з абразивними металевими поверхнями і мають стійкість до контакту з мастилами або паливом, або мають захист від цих речовин. Проводи розташовані таким чином, що жодне їх положення не знаходиться в контакті з системою вихлопу, рухомими вузлами або гострими кутами.</p>
<p>Ковзання, падіння</p>	<p>Наявність належних засобів для доступу на місце водія (наприклад, трапу або сходинок). Якщо висота від землі до платформи, на якій розташоване місце водія, перевищує 550 мм, трап або сходинки мають бути облаштовані з двох сторін перилами та ручками.</p>
<p>Випадкові контакти з рухомими частинами</p>	<p>Машини обладнані захисними засобами або огороженнями з тим, щоб рухомі елементи системи силової трансмісії були захищені від випадкових контактів. Захисні засоби можуть бути:</p> <ul style="list-style-type: none"> • фіксовані за допомогою систем фіксації (наприклад, шурпулі, гвинтів тощо), що розкручуються спеціальними інструментами (наприклад, викруткою, гайковим ключем тощо); • закріплені на шарнірах таким чином, що можуть бути відкриті лише за допомогою спеціальних інструментів та які автоматично закриваються блокуванням, без допомоги інструментів; • рухомі, що відносяться до пристрою взаємоблокування, що попереджує активацію небезпечних функцій машини до тих пір, доки захисні засоби не будуть закриті, а також команди зупинки, як тільки вони знову будуть відкриті.
<p>Гаряча поверхня.</p>	<p>Наявність елементів захисту або ізоляції гарячих поверхонь біля сходинок, перил, ручки та вузлів машини, що можуть використовуватись як засоби для підйому. Захисні елементи можуть бути, серед іншого, вироблені з перфорованого листу.</p>

Карданний вал

КАРТКА Довідкова № 33		
	<p>-- Довідковий документ визначає попереджувальні та захисні заходи для устаткування, опис якого представлений в цій картці.</p> <p>-- Роботодавець визначає серед вказаних нижче попереджувальних та захисних заходів ті, що відносяться устаткування, що дійсно використовується підприємством.</p> <p>- Попереджувальні та захисні заходи, що відносяться до устаткування, що використовується, але яке не було розглянуте в цьому довідковому документі (або розглянуте частково або таке, що не повністю відповідає реаліям підприємства), мають бути доповнені роботодавцем.</p>	

Опис			
<p>Картка визначає вимоги техніки безпеки до карданних валів силової трансмісії та їх засобів захисту, що під'єднують самохідні машини (або трактори) до першого нерухомого супорту машин, що під'єднуються.</p>			
		<p>Законодавство, технічні норми та довідкові технічні документи</p> <p>- Законодавчий декрет 81/08 зі змінами та доповненнями (Розд. III стаття 1) - Декрет Президента Республіки 459/99 - Законодавчий декрет 17/2010</p>	

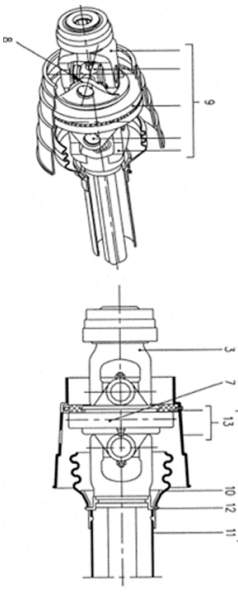
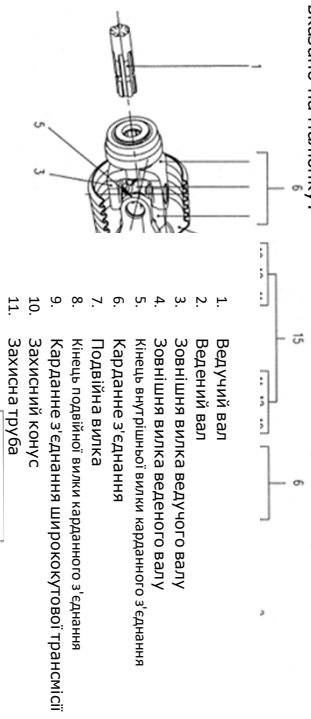
Супровідна ДОКУМЕНТАЦІЯ		Посилання	
<p>Декларація відповідності Директиві 2006/42/СЕ. Застосовується до всіх карданних валів, що були випущені на ринок після 06.03.2010 р.</p> <p>Сертифікат відповідності директиві 98/37/СЕ для всіх карданних валів, випущених на ринок або введених в експлуатацію в період з 21 вересня 1996 р. по 5 березня 2010 рр.</p> <p>Інструкції з експлуатації, обов'язкові для всіх машин, випущених на ринок або введених в експлуатацію, починаючи з 21 вересня 1996 р.</p>		<p>Законодавчий декрет № 17/2010 щодо імплементації директиви 2006/42/СЕ</p> <p>Декрет Президента Республіки 459/96 щодо імплементації директив 89/392/СЄЕ, 91/368, 93/44 та 93/68 Законодавчий декрет № 17/2010 щодо імплементації директиви 2006/42/СЕ</p>	
ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ	ІНСТРУКТАЖ НАВЧАННЯ ТА АТЕСТАЦІЯ	Посилання	
<p>Документ, що підтверджує проведене інформування, навчання та допуск до роботи оператора, що має кваліфікацію для роботи з карданними валом</p>		<p>Статті 36, 37 та 73 Законодавчого декрету 81/2008</p>	
ОБСЛУГОВУВАННЯ		Посилання	
<p>Проведення операцій з обслуговування з метою забезпечення відповідності вимогам техніки безпеки</p>		<p>Законодавчий декрет 81/08, ст. 71, параграф 4, літера а), пункт 2, параграф 8, літера б) та параграф 9.</p>	

РИЗИК

Застригання, защемлення та порізи
Ушкодження при випадковому контакті з рухомими частинами

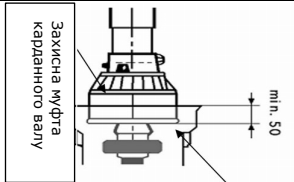
СТУПІНЬ

Універсальний карданний вал та ширококутовий карданний вал мають бути обладнані пристроями захисту вилок та телескопічної труби, як вказано на малюнку:

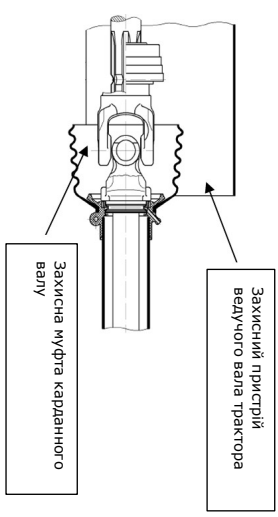
Необхідно забезпечити вісний нахиліст між захисною муфтою карданного валу та захисним пристроєм ведучого валу трактора.

Захисний пристрій веденого валу робочої машини (контр-муфта)

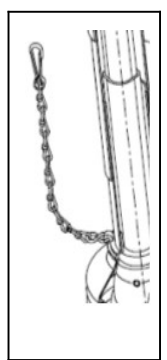

Захисна муфта карданного валу

Має бути забезпечений вісний нахиліст між захисною муфтою карданного валу та захисним пристроєм веденого валу робочої машини (контр-муфта), розміром не менше 50 мм. Цей мінімальний нахиліст має бути застосований до захисних пристроїв карданних валів ширококутової трансмісії, а також при використанні зчеплення та інших компонентів.

Карданний вал має бути обладнаний системою закріплення (ланцюгом) для попередження обертання захисного пристрою карданного валу. Система закріплення (ланцюг) має бути під'єднаний до захисного пристрою карданного валу та оснащений системою зачеплення (карабін) для його кріплення до нерухомих вузлів машини

ІНФОРМАЦІЯ, ІНСТРУКТАЖ ТА НАВЧАННЯ ЩОДО РУЧНОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ ВАНТАЖІВ

- Документ висвітлює мінімальні положення інформаційного та навчального характеру щодо факторів, що визначають наявність ризику патології через надмірне біомеханічне навантаження, зокрема, на спинно-поперекову ділянку, яке спричиняється **ручним переміщенням вантажів (РПВ)** та відповідну процедуру коректного виконання цієї діяльності.
- З метою інформування та навчання робітників, в цьому документі викладений зміст довідкового документу, посилення на який тут зустрічаються.
- Зміст цього довідкового документу може бути використаний також для проведення навчання робітників щодо ручного переміщення вантажів (РПВ).

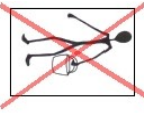
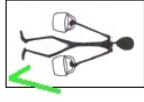
Визначення та опис ризику

Під ручним переміщенням вантажів розуміється одна з наступних дій, що виконуються одним або декількома робітниками: підняття, утримання, покладення, штовхання, тягнення, принесення або перенесення вантажу вагою, що дорівнює або перевищує 3 кг.

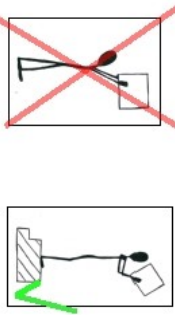
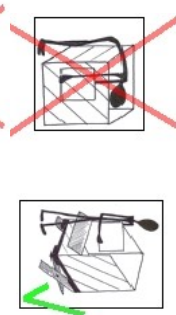
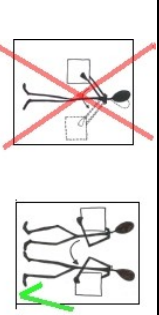
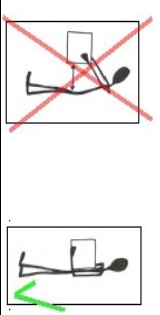
Шкода, що спричиняється РПВ, носить накопичувальний характер, через зношення м'язово-скелетного апарату внаслідок виконання постійних дій з підняття та перенесення, або гострий характер, внаслідок ран та переломів, отриманих в результаті нещасного випадку.

Характерні особливості кожного робітника (стать, вік, фізична форма, недостатність або невідповідність знань щодо діяльності, що виконується, або навчання, або професійної підготовки), що являють собою індивідуальні фактори ризику, впливають на можливість виникнення шкоди через РПВ.

На підставі вказівок, що містяться в спеціально розроблених довідкових документах, робітники, що піддаються ризику РПВ, підлягають медичному огляду.

Фактори, які мають бути враховані	Правильний спосіб виконання										
<p>Вага вантажу</p> <p>Переміщення вантажів вагою, що перевищує максимальні рекомендовані значення, може спричинити надмірне навантаження м'язової та кістково-суглобової систем, а також можливе виникнення патології спинно-поперекової ділянки.</p>	<p>Максимальна рекомендована вага в кг:</p> <table border="1" data-bbox="753 855 909 1146"> <thead> <tr> <th>Вік</th> <th>Чоловіки</th> <th>Жінки</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Від 18 до 45 років</td> <td>25</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>До 18 та старші 45 років</td> <td>20</td> <td>15</td> </tr> </tbody> </table>	Вік	Чоловіки	Жінки	Від 18 до 45 років	25	20	До 18 та старші 45 років	20	15	<p>В сільськогосподарських роботах, що передбачають ручне переміщення вантажів, навантаження може бути зменшене шляхом застосування простих організаційних заходів, наприклад:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обмежуючи, якщо це можливо, зміст контейнерів; - переміщувати контейнери по одному за раз; - використовувати тачки, візки та інші засоби на колесах та відра; - переміщати контейнерів по двом (2 робітника); - забезпечивши чергування персоналу протягом дня.
Вік	Чоловіки	Жінки									
Від 18 до 45 років	25	20									
До 18 та старші 45 років	20	15									
<p>Негабаритний вантаж</p> <p>Не дозволяє тримати вантаж якомога ближче біля тіла, що призводить до втоми м'язів.</p> <p>Може спричинити зменшення видимості під час транспортування, чим збільшує можливість нещасних випадків через падіння та удари.</p>	<p>При піднятті вантажу (в тому числі, негабаритного) з землі, необхідно зігнути коліна, виставити одну ногу трохи вперед для більшої рівноваги, перемістити вантаж поруч з тілом та піднятися, піднімаючи вантаж та держаючи спину високо піднятою.</p> <p>Вантажі, які, через їх розмір, зникають видимість під час перенесення, мають переноситись парами (2 робітниками), або за допомогою механізмів.</p>	 									
<p>Вантаж, який ТРУДНО зачепити</p> <p>Збільшує ризик нещасного випадку через падіння вантажу. Підняття та переміщення вантажів зі згнутими зап'ястками призводить до швидшої втоми м'язів.</p>	<p>Ідеальною для підняття та переміщення вантажів буде наявність місця зачеплення: наприклад, ручок, в які можна просунути руки, зручні пази для рук. В будь-якому випадку треба уникати зачеплення кінчиками пальців. Буде доречним переміщувати вантаж, взявши його обома руками і з зручним положенням зап'ястків.</p>										
<p>Нестабільний або несиметричний вантаж</p> <p>Переміщення нестабільного або несиметричного вантажу призводить до більшого залучення м'язово-скелетного апарату, особливо у випадках перенесення рідин, що характернізується змінною час від часу центру ваги.</p>	<p>Необхідно впевнитися в тому, що вага предмету, що переноситься, розподілена однорідно, і що вона не буде переміщуватись під час підняття та перенесення.</p>	 									

<p>Вантаж, що піднімається, переноситься і опускається на відстані від тіла</p>	<p>Підняття, перенесення та опускання вантажу в умовах, коли руки знаходяться далеко від тіла, спричиняє швидшу втому м'язів.</p>	<p>Підняття, перенесення та опускання вантажу має здійснюватись з максимально можливим знаходженням рук біля тіла.</p>
<p>Переміщення з поворотами тулуба</p>	<p>Переміщення вантажу з поворотами тулуба зумовлює більше навантаження на м'язово-скелетний апарат.</p>	<p>Не рекомендується повертати тулуб, у випадку необхідності повертайте все тіло, з долученням ніг.</p> <p>Доречно переміщувати вантажі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - з точкою збору та покладення на одній і тій самій висоті; - в ділянці між рівнем плечем та рівнем рук з руками, розкритими донизу;
<p>Висота переміщення вантажу</p>	<p>При переміщенні вантажу розташування точки переміщення впливає на втому м'язів.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - точки збору та покладення в жодному разі не мають бути вищими, ніж рівень голови, та нижчими, ніж рівень поверхні землі.
<p>Середовище</p>	<p>Середовище, в якому здійснюються роботи з РПВ, можуть вплинути на втому м'язів та ризик нещасного випадку (місця для маневру, поверхня землі, освітлення).</p>	<p>Перед тим, як розпочати переміщення, необхідно:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прибрати всі можливі перешкоди або визначити оптимальний шлях з тим, щоб їх уникнути, знизивши, таким чином, ризик спотикання або зіткнення; - впевнитися в тому, що вузлу, що використовується, маж протиковзку підшуву, правильно взуте та захищене; - У випадку недостатнього освітлення, впевнитися в тому, що ділянки, на яких буде здійснюватись переміщення, є вільними.
<p>Тягнення та штовхання предметів</p>	<p>Початок переміщення потребує більшого зусилля в порівнянні з тим, яке необхідне для підтримання предмету в русі.</p> <p>Підйоми та спуски, мокрі, ковзкі чи неоднорідні поверхні впливають на посилення м'язової втоми та можуть спричинити нещасний випадок</p> <p>через втрату контролю над предметом, що переміщується.</p>	<p>З метою правильного переміщення тачками, візками або іншими устаткуванням на коліщатах необхідно:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначити з самого початку найбільш прямий шлях, на якому відсутні перешкоди; - уникати спусків та зміни траєкторії через постійну присутність транспорту; - переміщувати предмет силою власного тіла: нахилити тіло вперед при штовханні та назад при тягненні; - перевірити коректне функціонування знаряддя, що використовується для переміщення (коліщата, ручки, гальмівні системи на разі присутності, ...).

ІНФОРМАЦІЯ, ІНСТРУКТАЖ ТА НАВЧАННЯ ЩОДО РИЗИКУ ФІЗИЧНИХ АГЕНТІВ - ШУМ

- Документ містить в собі мінімальні стилі відомості інформаційного та навчального характеру щодо факторів, які визначають наявність ризику виникнення професійних захворювань через вплив шуму та попереджувальні та захисні заходи, яких необхідно вжити.
- Зміст цього довідкового документу може бути використаний також для проведення навчання робітників щодо шуму.

Визначення та опис ризику

Шкідливий вплив на людину виробничого шуму може бути прямого характеру (зниження слухової здатності) та непрямого характеру (гіпертензія, втома, виснаження, порушення сну, роздратованість).

Ступінь шкідливого впливу залежить від тривалості, типу впливу та інтенсивності шуму, що впливає на людину. При оцінці рівня шуму беруться до уваги наступні величини:

- 1. рівень щоденного впливу шуму (Lex,y),** що вимірюється протягом стандартного робочого дня. Відноситься до всіх видів шуму на робочому місці, в тому числі до пікових рівнів шуму. Для оцінки береться робочий день, який описує найбільш характерні умови, якщо протягом часу рівень шуму може відрізнятися.
- 2. рівень впливу шуму протягом тижня (Lex,y),** що вимірюється на основі щоденного впливу шуму протягом стандартного тижня, що складається з п'яти робочих днів по вісім робочих годин кожний. Цей параметр використовується у випадках, коли рівень впливу шуму відрізняється в різні дні. Для оцінки береться робочий тиждень, який описує найбільш характерні умови, якщо протягом часу рівень шуму може відрізнятися. Оцінка впливу шуму протягом тижня є обов'язковою у випадках, коли рівень шуму в різні дні дуже відрізняється, при цьому розуміється, що в будь-якому випадку не можуть бути перевищені щоденні граничні значення.
- 3. піковий звуковий тиск (preak),** іншими словами, максимальне значення миттєвого звукового тиску (наприклад: зліт літака, удар потужного преса тощо). Законодавчим декретом 81/08 передбачені граничні **два рівні впливу шуму** (рівень звукового порогу: **LEX=87 дБ(А)**) та піковий звуковий рівень: **преак=140 дБ(С)**), які не можуть бути перевищені. У випадку, коли такі рівні будуть перевищені, роботодавець має терміново вжити заходів з тим, щоб значення впливу не перевищували вищевказаних граничних значень.

Окрім граничних значень, були визначені наступні величини, на основі яких роботодавець визначає відповідні попереджувальні та захисні заходи: **верхній граничний поріг - LEX = 85 дБ(А)** та **преак = 137 дБ(С)** - та **нижній граничний поріг - LEX = 80 дБ(А)** та **преак = 135 дБ(С)**.

Роботодавець інформує робітника щодо показника рівня шуму, який на нього впливає під час роботи. У випадку, коли рівень шуму (щоденний або тижневий) перевищує нижнє граничне значення, роботодавець забезпечує інформування та інструктаж робітників щодо ризиків, що витікають з впливу шуму.

Для робіт, що передбачають часті коливання рівня шуму, роботодавець може доручити робітникам виконання робіт в умовах, що перевищують верхній граничний

Фактори, які мають бути враховані		Попереджувальні та захисні заходи
Робоче знаряддя підвищеної шумності	Джерелом шуму, як правило, є робоче знаряддя. Таким чином, рівень шуму може бути знижений в джерелі його утворення шляхом вибору робочого знаряддя, що має менші показники шуму під час його роботи, або шляхом звукової ізоляції найбільш шумних частин робочого знаряддя, де це можливо.	При виборі робочого знаряддя необхідно надавати перевагу такому, що має якомога менший показник шуму, в залежності від робіт, що виконуються. Необхідно забезпечити обслуговування робочого знаряддя з метою підтримання низьких показників шуму під час його роботи. Кожен робітник зобов'язаний: <ul style="list-style-type: none"> • коректно використовувати надане в його розпорядження робоче знаряддя; • терміново доповідати про виявлені несправності; • уникати виконання робіт з власної ініціативи або роботи поза своєю компетенцією, а також роботи, що можуть бути небезпечними для нього та інших робітників.
Організація роботи	Вплив шуму може бути в достатній мірі зменшений шляхом належної організації праці, з урахуванням як робіт, що мають бути виконані, так і конкретних характеристик кожного з робітників (таких, як вік, комплекція, перенесені захворювання).	Вплив шуму може бути зменшений, серед іншого, шляхом обмеження його тривалості та інтенсивності, що досягається чергуванням робіт, що виконуються, та застосування відповідного графіку роботи, з достатніми перервами на відпочинок. Робітники мають виконувати вказівки роботодавця стосовно: <ul style="list-style-type: none"> • застосування методів роботи, які забезпечують нижчий рівень шуму; • перевірки та інформування на разі присутності будь-яких негативних наслідків для здоров'я через вплив шуму (ст.184 параграф 1, літера d)); • віддалення або загороження, де це можливо, джерела шуму (компресора, силової установки тощо) від ділянки проведення робіт.

<p>Попереджувальні знаки</p>	<p>Зони або ділянки робіт з показниками шуму, що перевищують верхній граничний поріг.</p>	<p>Ділянки робіт з наявністю шуму, рівень яких перевищує верхній граничний поріг, мають бути виділені відповідними попереджувальними знаками. Також ці ділянки необхідно відокремити, а доступ до них обмежити, де це є технічно можливим та обґрунтованим через ризик шкідливого впливу.</p>
<p>Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ)</p>	<p>Якщо шум не може бути зменшений в достатньому обсязі шляхом технічних та організаційних заходів, необхідно вдатися до використання засобів індивідуального захисту. При виборі засобу індивідуального захисту враховуються вимоги ергономіки та стан здоров'я кожного з робітників. Вушні вставки, наприклад, можуть використовуватись за умови сильного потовиділення (робота при підвищених температурах, середовище з підвищеною вологістю), а в деяких випадках вони використовуються одночасно з окулярами.</p>	<p>При перевірці нижнього граничного порогу шуму (LEX = 80 дБ(А), преак = 135 дБ(С)) робітникам мають надаватися засоби для захисту слуху. У випадку коли показник шуму дорівнює або перевищує верхній граничний поріг (LEX = 85 дБ(А), преак = 137 дБ(С)), використання індивідуальних засобів для захисту слуху є обов'язковим. Засоби захисту слуху мають відповідати вимогам, що змінюються в залежності від виду робіт та осіб, що ними користуються. При виборі засобів захисту органів слуху необхідно враховувати, серед іншого, конкретні особливості кожного окремого робітника, наприклад, вазький слуховий прохід або одночасне використання окулярів чи інших ЗІЗ (каски, захисні окуляри, респиратора).</p> <ul style="list-style-type: none"> • користуватися індивідуальними засобами захисту, якщо вони передбачені, та використовувати їх належним чином; • дотримуватися вимог роботодавця або керівника чи бригадиру про будь-який дефект або несправність, що були виявлені в виданих йому ЗІЗ; • Бережливо ставитися до виданих йому ЗІЗ та не видаювати їх.
<p>Використання засобів захисту органів слуху</p>	<p>В сільськогосподарських роботах, при виконанні яких має місце перевищення нижнього граничного порогу шуму, робітники, яким видаються ЗІЗ, проходять спеціальний інструктаж щодо правильного використання засобів для захисту слуху та отримують консультацію щодо їх вибору.</p>	<p>Засіб захисту має використовуватись з початку і протягом всього часу робіт, під час яких має місце шум; в протилежному випадку ефективність захисту може суттєво зменшитись. Види засобів захисту органів слуху:</p> <p>Вкладніші: Вставляються у зовнішній слуховий прохід, можуть бути вироблені з гуми, склоплати, провощеної бавовни. Вкладніші мають властивість знизити рівень шуму від 10 до 35 дБ(А). Існують два типи вкладишів: - багаторазового використання: мають промиватися після кожного використання, мають бути різних розмірів для кращої адаптації - Одноразові: мають вищі гігієнічні показники.</p> <p>Заглушки на дужці: представляють собою гнучку дужку зі змінними затичками з поролону, призначені для робітників, що мають часто входити/виходити до шумних приміщень. Мають такий же ступінь захисту, що і вкладиші.</p> <p>Одноразовим вкладишам або заглушкам на дужці необхідно надавати перевагу при роботі в приміщеннях з високими показниками температури та вологості, при виконанні робіт з частими рухами головою або при використанні інших ЗІЗ для захисту голови (касок, окулярів)</p> <p>Навушники: складається з двох твердих пластмасових чашок, що прилягають до вушних раковин та які з'єднані еластичною дужкою та покриті пінополіуретаном. Представляють собою дуже ефективний засіб для захисту органу слуху, що зменшують шум від 25 до 40 дБ(А), через що знайшли широке застосування в умовах з надзвичайно високим рівнем шуму.</p> <p>Навушникам необхідно надавати перевагу в умовах частого багаторазового впливу шуму короткою тривалістю, пов'язаного з необхідністю їх частого змінання, або коли має місце запалення слухового апарату.</p> <p>Користуватися засобами захисту органів слуху необхідно чистими руками, уникати їх збурювання рідинами чи пилом, оскільки це може призвести до подразнення. Багаторазові засоби захисту органів слуху необхідно регулярно обслуговувати та промивати. Одноразові вкладиші не підлягають повторному використанню. Інші види вкладишів необхідно ретельно промивати перед використанням. Багаторазові ЗІЗ мають бути індивідуального використання, можливе також використання навушників різними людьми, за умови використання одноразових накладок на чашки навушників. Зберігання ЗІЗ здійснюється згідно інструкції.</p> <p>виробника, також рекомендується проводити їх частий контроль з метою виявлення дефектів та пошкоджень. Подушечки навушників замінюються у випадку їх зношення, а еластична дужка – у випадку деформації.</p> <p>У випадку, коли показник шуму перевищує допустимий верхній граничний поріг, роботодавець призначає компетентного лікаря.</p> <p>Робітники, на яких впливає шум, що перевищує встановлений верхній граничний поріг, підлягають медичному огляду, який відбувається, згідно норми, один раз на рік або з іншою періодичністю, в залежності від приписів компетентного лікаря. Медичний огляд проходить робітники, на яких впливає шум, що перевищує встановлений нижній граничний поріг, за їх запитом або у випадку, коли компетентний лікар вважає це за доцільне. Робітники мають проходити медичний огляд згідно приписам компетентного лікаря.</p> <p>У випадку, коли під час проведення сільськогосподарських робіт використовуються шкідливі для органу слуху речовини (наприклад, толуол, свинець, марганець, бутанол-1), медичний огляд поводиться також з огляду на використання шкідливих для органу слуху речовин.</p>
<p>Медичний огляд</p>	<p>В сільськогосподарських роботах, при виконанні яких має місце шум, показники якого перевищують верхній граничний поріг, робітники підлягають медичному огляду.</p>	

ІНФОРМАЦІЯ ТА НАВЧАННЯ ЩОДО РИЗИКУ ФІЗИЧНИХ АГЕНТІВ - ВІБРАЦІЇ

- Документ містить в собі мінімальні стислі відомості інформаційного та навчального характеру щодо факторів, які визначають наявність **ризиків виникнення професійних захворювань через вплив вібрацій** та попереджувальні та захисні заходи, яких необхідно вжити.
- Зміст цього довідкового документу може бути використаний також для проведення навчання робітників щодо вібрації.

Визначення та опис ризику

Вплив вібрації може стосуватися тіла в цілому або лише системи рука-плече.

Вплив вібрації на все тіло, як правило, має місце внаслідок виконання виробничої діяльності на борту засобів для транспортування або переміщення, в той час, як вібрації на систему «рука-плече», як правило, передаються внаслідок контакту рук з ручками ручного знаряддя або механізмами, керування якими здійснюється вручну.

Прикладами механізмів, що можуть передавати вібрації на все тіло, є трактори та зернові комбайни, в той час як прикладами джерел вібрації, що передається на систему «рука-плече», є такі знаряддя, як газонокосарка, мотокультиватор, бензопила, кусторіз.

Проблеми зі здоров'ям, у випадку впливу на тіло в цілому, як правило, стосуються кістково-суглобової системи (люмбагія, дископатія, міжхребцеві грижі тощо). Проблеми зі здоров'ям, у випадку впливу на систему «рука-плече», як правило, мають невровагаскулярний характер (хвороба Рейно чи «синдром білих пальців тощо).

Рівень впливу може бути вимірний шляхом спостереження за конкретними виробничими умовами, або звернувшись за відповідною інформацією до бази даних Національного Інституту Страхування від нещасних випадків на виробництві або Regionів або, за їх відсутності, до даних виробника устаткування. Роботодавець, у випадку, коли виявиться, що рівень виміряного впливу вібрації перевищуватиме граничний поріг, має повідомити робітників, що зазнають вплив, та передбачити попереджувальні та захисні заходи, зокрема, засоби Індивідуального захисту, інформування та інструктаж, а також медичний огляд.

При оцінці рівня ризику негативного впливу вібрації беруться до уваги наступні величини:

- 1. Щоденний негативний вплив вібрації, що викликають тремтіння системи «рука-плече» A(8):** середнє значення частот, вимірних протягом стандартного 8-годинного робочого дня.

- 2. Тижневий негативний вплив вібрації, що викликають тремтіння всього тіла A(8):** середнє значення частот, вимірних протягом стандартного 8-годинного робочого дня. Законодавчий декрет 81/2008 зі змінами та доповненнями встановлює **граничні значення**, що не можуть бути перевищені. У випадку, коли такі рівні будуть перевищені, роботодавець має терміново вжити заходів з тим, щоб значення впливу не перевищували вищезазначені граничних значень.

Для вібрацій, що викликають тремтіння системи «рука-плече», щоденний граничний допустимий рівень за 8 годин складає **A(8) = 5 м/с²**, в той час, як відповідний рівень для більш коротких проміжків часу складає **A(8) = 20 м/с²**. Для вібрацій, що викликають тремтіння всього тіла, щоденний граничний допустимий рівень за 8 годин складає **A(8) = 1,0 м/с²**, в той час, як відповідний рівень для більш коротких проміжків часу складає **A(8) = 1,5 м/с²**.

Крім того, поряд з граничними допустимими рівнями, законодавчий декрет 81/2008 зі змінами та доповненнями встановлює додаткові показники, на підставі яких роботодавець застосовує різноманітні попереджувальні та захисні заходи: **рівень щоденного впливу протягом 8 годин на систему «рука-плече» - A(8) = 2,5 м/с²** та **рівень щоденного впливу протягом 8 годин на тіло в цілому - A(8) = 0,5 м/с²**.

У випадку, коли рівень впливу вібрацій протягом дня зазнає значних змін, до уваги береться рівень вібрації протягом дня, що трапляється найчастіше.

Фактори, які мають бути враховані

Попереджувальні та захисні заходи

При виборі робочого знаряддя необхідно віддавати перевагу такому, що має якомога менший показник вібрації, в залежності від робіт, що виконуються.

У випадку перевищення граничного порогу, роботодавець має вжити термінових заходів для забезпечення впливу вібрації на рівні, нижчому, ніж граничний поріг, забезпечивши робітників, у випадку передачі вібрації на систему «рука-плече», наприклад, ручками, що гасять вібрації, з теплоізоляційним покриттям, або рукавицями для захисту від вібрації, які також захищають від холоду, що посилює шкідливість вібрації. У випадку вібрацій, що спричиняють тремтіння всього тіла, роботодавець забезпечує сидіннями з функцією гасіння вібрації, в залежності від транспортного засобу та ваги водія.

Необхідно забезпечити обслуговування робочого знаряддя з метою підтримання низьких показників вібрації під час його роботи, періодично перевіряючи зношення амортизуючих елементів.

Кожен робітник зобов'язаний:

- коректно використовувати надане в його розпорядження робоче знаряддя;
- терміново доповідати про виявлені несправності;
- уникати виконання робіт або маневрів, що можуть бути небезпечними для нього та інших робітників.

Робоче знаряддя, що є джерелом вібрації

Джерелом вібрації, як правило, є робоче знаряддя. Таким чином, рівень вібрації може бути знижений в джерелі його утворення шляхом вибору робочого знаряддя, що має низький рівень вібрації.

<p>Організація роботи</p>	<p>Вплив вібрації може бути в достатній мірі зменшений шляхом належної організації праці, з урахуванням як робіт, що мають бути виконані, так і конкретних характеристик кожного з робітників (таких, як вік, комплекція, перенесені захворювання).</p>	<p>Вплив може бути зменшений, серед іншого, шляхом обмеження його тривалості та інтенсивності, що досягається чергуванням робіт, що виконуються, та застосування відповідного графіку роботи, з достатніми перервами на відпочинок.</p> <p>Робітники мають виконувати вказівки роботодавця стосовно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосування методів роботи, які забезпечують нижчий рівень вібрації; • застосування методів роботи, які забезпечують великий рівень вібрації; • чергування між декількома особами під час виконання робіт, що передбачають великий рівень вібрації; • контроль та регулювання сидінь транспортних засобів кожного разу при зміні водія; • заборона неповнолітнім особам та вагітним жінкам виконання робіт, що перевищують максимально допустимий поріг.
<p>Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ)</p>	<p>Якщо рівень вібрації не може бути зменшений в достатньому обсязі шляхом технічних та організаційних заходів, необхідно використовувати засоби індивідуального захисту. При виборі засобу індивідуального захисту враховуються вимоги ергономіки та стан здоров'я кожного з робітників.</p>	<p>При перевищенні денного граничного порогу (що відноситься до системи «рука-плече» чи тіла в цілому), робітникам мають надаватися засоби захисту.</p> <p>ЗІЗ мають відповідати вимогам, що змінюються в залежності від виду робіт та осіб, що ними користуються. При виборі ЗІЗ необхідно враховувати, серед іншого, конкретні особливості кожного окремого робітника.</p> <p>робітник зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> • користуватися індивідуальними засобами захисту та використовувати їх належним чином; • доповідати роботодавцю про будь-який дефект або несправність, що були виявлені в виданих йому ЗІЗ; • бережливо ставитися до виданих йому ЗІЗ та не видозмінювати їх.